

GAZETA TRANSILVANIEI

(Număr de Duminecă 47).

GAZETA" iese în fiecare zi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colectori.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare.
Târgul Inului Nr. 80, etajul
I.: Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe
luni 6 corone. — Un exemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrierile nerăncate nu se pri-
mesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nax. Augenföld & Emeric Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Julius
Leopold (VII Erzsébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare.
Publicări mai dese după tari-
fa și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o serie 20 bani.

Nr. 261. — Anul LXIV. Brașov, Duminecă 25 Noemvrie (8 Decemvrie). 1901.

Puterea jidovilor în Ungaria.

(a) Tote guvernele câte s'au pē-
rindat la putere de trei-deci și atā-
ția de ani în Ungaria, au avut un pu-
ternic sprijin în elementele jidovesci.
Aprōpe toate diarele din Ungaria
sunt redactate și susținute de Ji-
dovi, cari prin condeiele lor otrăvite
aștā mereu opinia publică maghiară
în privirea cetățenilor de altă limbă
și nu este lucru iscodit de noi, ci
este un adevēr recunoscut de toți
ōmenii cu mintea echilibrată, că și
la noi ca și în toate țerile elementul
semit a fost acela, care a vīrit ziza-
nie între naționalități.

Este știut, ce rol mare jōcā as-
tādi diarele în toate afacerile politice
și nu trebuie să ne mirām, că prin
diare Jidovii au influențat asu-
pra guvernelor, încāt au obținut tot
ce au dorit dela ele, prezentându-se
ei singuri ca adevērați „patrioți“ și
ca campioni patentați ai „liberalis-
mului.“
In diata din Budapesta Jidovismul
tot-dēuna a avut reprezentanții
sōi și aceștia tot-dēuna au fost în
partidul dela putere.
Acuma a sosit însă timpul, când
credēndu-se destul de tari și au ales
și deputați de aceea, cari nu sunt
în tabēra liberală, ci au apucat pe altă
cōrdā așa numita cōrdā democratică.
Intr'ō ședință a dietei ținută
șeptēmāna trecută, deputatul Vázso-
nyi din partidul democrat jidovesc a
ținut un discurs, din care reiese, că
în locul jidovilor liberali de până
acuma o să vinā în curēnd ca moș-
tenitori cei democrați-radicali. Aceș-
tia o să ajungā în curēnd a da di-
recțiunea în politica țerii.
Organul partidului poporal con-
statând acest lucru spune, că jido-
vismul, deși la aparență sprijinesce
pe cei dela putere, în realitate însă
are politica sa particulară și decā
în momentul de față puterea îi ser-
vesce ca scut de apărare și ca mij-
loc pentru a-și ajunge scopurile, —

māne va face, după-cum arată Vā-
z-onyi, tot așa cum au făcut și în
Francia, unde jidovismul radical
aliat cu socialismul au înfrāt libe-
ralismul și naționalismul, au ocupat
statul și s'au făcut stāpāni pe țarā.
Deputatul jidov Vázsonyi a vor-
bit contra titlurilor de nobilime.
Apoi tōtā lumea scie, că aceste tit-
luri au fost date în prima linie chiar
de cātrā actualul ministru Szell toc-
mai jidovilor. Apoi a mai vorbit
contra clicelor, cu tōte că este știut,
că clicile liberale în tōte părțile au
făcut pacturi tocmai cu jidovii.
În adevēr, decā privim evolu-
țiunea, pe care au luat'ō în politica
Ungariei Jidovii, întâiu susținând
programul liberal, ēr acuma când
se cred destul de tari, eșind pe față
cu radicalismul lor, cu drept ne in-
trebām, unde se va opri nisuița lor
de-a acapara puterea politică?
O icōnā fidelă despre puterea,
de care se bucurā actualmente ele-
mentul semit în Ungaria ni-o dā
diarul „Alkotmany“ în numărul dela
6 Decemvrie, care scriind despre
această cestiune ȳice:
„Tinerimea universitară pe ju-
mētate este jidovescă. Peste de-
ce ani cu ajutorul liberalismului Jidovii
vor ocupa nu numai funcțiunile co-
merciale și financiare, căile ferate,
poșta și telegraful, unde s'au incu-
bat deja, dēr vor pune māna și pe
catedrele școlilor, pe funcțiunile ad-
ministrative și comunale, pe justiție,
în fine pe tot aparatul statului.
Atunci vom vedē o națiune ma-
ghiară cu judicaturā jidovescă; stat
maghiar cu legi jidovesci; oficii ma-
ghiare cu guvernare jidovescă. Etā
moștenirea schimbării de sistem al
lui Szell!“
„Sunt comitate — continuā dia-
rul unguresc — unde nu se pōte face
nimica fără Jidovi. Am vēdūt la ale-
gerile trecute, de ce influență se bu-
curā Jidovii cu banii lor, cu agita-
țiile lor electorale în alianță nu nu-
mai cu partidul liberal, dēr și cu cel

independent. Etā noua dietă! In ju-
rul ministrului președinte tot Jidovi,
la tribunele de raportori: Jidovi, ēr
când vorbește d-l Vázsonyi, și pe ga-
lerie tot Jidovi. Așa se ruinează în
Ungaria hegemonia Maghiarilor!“
Decā am spune noi aceste cuvinte,
ni-s'ar rēspunde, că suntem agitatori.
Dēr etā că un diar maghiar vine
și constată o stare de lucruri, de
care trebuie să ne îngrozim, căci în
adevēr sub masca liberalismului, nu
se ascunde alt-ceva, decāt domnia
jidovescă!

† V. A. Urechia.

Renumitul bărbat român, invē-
țatul profesor, ilustrul academician,
distinsul istoric și scriitor Vasile
Alesandrescu Urechia nu mai este. În
ȳia de 5 Decemvrie, Joi, la orele
3 după amiază, l'a ajuns mōrtea nā-
brazoaică în locuința sa din strada
Brazoianu din București; l'a ajuns
tocmai când sciea la marea sa carte
„Istoria Romānilor“.
Urechia s'a nāscut la 1834 în
Piatra (Moldova). Era fiu de rezeș
și nepotul protopopului Ghenadie din
Hirlēu. Originea și-o trage dela vor-
nicul Moldovei, cronicarul Urechia
(1650), al cārui nume l'a luat prin
act legal, căci mai înainte il che-
mase Popovici ca și pe tatăl sēu,
care era fiu de preot.
Urechia a invēțat carte mai in-
tāiū în Iași și la școle mai înalte
s'a dus în Spania, la Madrid, și pe
urmā la Paris. După-ce s'a întors
acasā, fū numit profesor de istoria
romānā întâiū la Iași și pe urmā la
universitatea din București. A fost
om forte muncitor. Scrierile lui ar
pute a umplē o intrēgā bibliotecă. Pe
la 1880 a fost și ministru al instruc-
țiunii publice sub presidența lui
Brătianu.

Mare dragoste avea el pentru
Romānii din alte țeri și nu numai
că a scris mult în interesul lor, in-
treținēnd corespondență cu bărbații
mari străini, dēr s'a dus și în per-
sonā la mai multe congrese, unde
și-a ridicat glasul pentru Romānii
asupriți.
Frumōsā a fost mai ales serba-
rea din Roma înainte de asta cu
vre-o trei ani, când la congresul
orientaliștilor a invitat pe bărbații
invēțați dela acel congres, să mērgā
la columna lui Traian și să asiste
la solemnitatea depunerii unei cu-
nuni de bronz la piciorile acelei co-
lumne. Cununa era făcutā la Bucu-
resci și Romānii au dus'ō la Roma,
ca semn de recunoștință pentru ma-
rele împērat roman, care i-a coloni-
sat pe Romāni în Dacia înainte cu
2000 de ani aprōpe. La acea ser-
bare a ținut un cuvēt și ministrul
instrucțiunii publice italian, Bac-
celli, care a amintit de națiunea ro-
mānā ca de-o națiune sorā a Ita-
lienilor.
Cu însuflețire și c'un rar zel
vedem pe V. A. Urechia lucrând și
stāruind pentru marile interese ale
culturei romānesce de pretutindenī,
ca unu din fundatorii „Societății de
cultură macedo-romāne“, ca preșe-
dinte al Ateneului român anī de-a
rēndul, președinte al Ligei culturale
și al mai multor alte societăți cul-
turale și naționale.
În numerile trecute am publicat
din condeiul lui Urechia scrisōrea,
în care combate pe adversarii nea-
mului romānesc, ēr în numărul de
aȳi publicām o altā lucrare a lui
scrisā scurt înainte de mōrte.
Osēmintele ilustrului rēposat au
fost transportate Joi sēra la cimi-
tirul Bellu, ēr aȳi, Sāmbātā, la ora 2
s'a făcut înmormēntarea. Urechia a
lāsāt cu limbā de mōrte, că nu vrē
la înmormēntarea sa „nici invitațiuni,
nici corōne, nici discursuri.“
Fie-i amintirea neuitată între
Romāni!

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Icona făcătoare de minuni.

Legendă fantastică din secolul XV.
De V. A. Urechia.
— De cinstē imi este inrudirea cu
māma Tudosie, ȳice Șoltuzul Graur din
Gura-Vāii cātrā vēdana, bētrāna soție
rēposatului Limbā-Dulce; da, de cinstē
ar fi ca feciorul meu Iorgu să ia de soție
pe fata dumatilă, că sciu bine, că e fatā
de omeni, că taică-sēu Limbā-Dulce a fost
un vitez, lādat de M. S. Alexandru-
Vodā, Dumneȳu sē-l odihnescă. Decāt să
fi e cu bănat, māmā Tudosie, Ilenuța
dumatilă nu are nici un ban de zestre,
ci o pereche de juncani, nici o sfōricică
de moșie... Pāi, ce mai cāsnicie o să fie
aceea a doi sēraci lipiți pāmēntului?
— Dēr Iorgu iubesc pe Ilenuța și
mea ar muri, decā Iorgu n'ar lua-o de
soție, se încumātā a ȳice bētrāna femeia,
cāstirea cuprindēnd inima ei de māmā.

— Nu, nu se pōte, māmā Tudosie,
Iorgu nu pōte lua pe Ilenuța, fata dumatilă,
decāt decā ar avē barem o sfōricică de
moșie...
Și ȳicēnd acēsta neînduplecatul Șoltuz
iși infundā căciula pe ochi, își aruncā pe
umeri zechea înflorită cu arniciuri viū co-
lorate și fără altā vorbā de rēmas bun, lāsā
pe femeia bētrānā singurā, mācar'cā așa-
ceva nu s'ar fi convenit, că Tudosia era în
casa lui.
— Care va să ȳică, gāndi ea, bātae
de joc după tāgādā! Mē lasā singurā în
casa lui, care va să ȳică mē dā afarā!
N'avem avere, jupān Șoltuzule, cā ne-an luat'ō
podghiazurile (cetele) de leși când nāvālirā
sub Alexandru-Vodā cel Bētrān. Ne-au ars
casele, ne-au răpit turmele și dragul meu
Ghorghieș Limbā-Dulce a murit apārēnd
cu arme țera și domnia... E! decā ar trāi
Ghorghieș n'am fi noi acum de bātae de
joc a Șoltuzului Graur, cel care altā-datā
era argat la vitele nōstre! Și care acum
va să ȳică m'au dat afarā!
Când sērmana bētrānā se gātea să iasā
din casā, intrā Iorgu feciorul lui Graur. Ce
māndrețe de flăcău este Iorgu! Două-deci

de ani înflorește pe fața lui rumenā, lumi-
natā de ochii sēi mari negri. Cum se nu-l
iubescă tōte fetele din Gura-Vāii! Cum se
nu iasā în cale Dumineca la biserică și la
horā și la ori-ce ședători? Dēr Iorgu n'avea
ochi de vēdūt altā fatā, decāt pe Ilenuța
vēdanei Tudosia.
— Te-ai înțeles māmā cu taica? In-
trebā Iorgu pe bētrāna, gata de a eși din
casā. Bētrāna povesti, ștergēnd o lacrimā
de indignațiune, vorbirea avută cu Graur
și cum în batjocurā, el o lāsā singurā în
casā, care va să ȳică o dete afarā.
— Nu vrea taica să iau pe Ilenuța?
N'are avere Ilenuța? Ori dēnsa va fi soția
mea, ori eu nu mai trāiesc, ȳice flăcăul
sărutānd respectuos māna bētrānei, pe care
o însoțese până la pârleazul bātăturii ca-
sei părintesci.
II.
Se rugā Ilenuța ingenunchi înainte
icōnei făcătoare de minuni dela Mānăstirea
Bistrița, a lui Alexandru-Vodā cel Bun.
Părintele Onofrei citea un paraclis, cā-l
plătise Ilenuța, fata babei vēdane Tudosia....
Vinduse tinerā fatā cāți-va claponi la tērg
la Piatra și în loc sē-și cumpere cu banii

prinși niscai mārgele dela coropcarī, se grā-
bise a-i duce la duhovnicul sēu, ca sē-i ci-
tēscā în ȳi de sfānta Vineri paraclis înain-
tea sfintei icōne.
— Dēr cine e bolnav Ileano, în casa
vōstrā? întrebese părintele Onofrei.
— Nimeni nu e bolnav, cinstite pă-
rinte, nici māma Tudosica, nici plāvana,
nici vițelul ei... Cā asta era tōtā fa-
milia Ilenuței: maică-sa și plāvana, vaca
care le hrānea pe amēndouē la ȳile de frupt.
— Dēr atunci de ce să fac paraclis
la s-ta icōnā?
— Pāi ȳi, sfīntia ta, pe carte, că voiū
spune eu sfintei icōne cele ce sciu eu...
Și părintele Onofrei umblā cu ochi
pe ceaslov și buzele îi boscorodeau cele ce
vedeau prin ochelari ochi lui bētrāni, ēr
Ilenuța făcea mātāni și în genunchi șoptea
sfintei icōne: „O! Dōmnā precurată, maică
a Domnului, aibi milā de mine sērmanā
fatā, trimete sfat bun și blānd la inima lui
jupān Arghir Șoltuzul!“ ca să asculte cu
*) Șoltuzul se numia primarul în secolii vechi
ai țerii Moldovei, ēr la Muntenia Șoltuzului îi ȳi-
cea: giudeț.

Revista politică.

După-ce a sîrșit desbaterea proiectului de răspuns la mesagiul tronului, *dieta ungară* s'a ocupat în ședințele dela 3, 4 și 5 Decembrie cu desbaterea proiectului de budget provisor pe cele dintâi patru luni ale anului viitor. Acest provisor budgetar se cere din partea guvernului, fiind-că dieta n'are timpul suficient de-a desbate până la finea anului întregul budget. E lipsă prin urmare de-o îndemnisare budgetară.

Deore-ce votarea indemnării e privită drept o cestiune de încredere pentru guvern, singuraticile partide au ținut ca și de rîndul acesta să-și precizeze pozițiunea față de politica guvernului. Acesta au și făcut-o prin rostul vorbitorilor lor. Nicî ocaziunea acasta n'a fost scăpată de cei din stînga extremă kosuthistă, pentru-ca prin graiul cunoscutului șovinist Bela Komjathy s'au manifesteze patima și ura lor orbă ce o nutresc față cu națiunile nemaghiare din țară. Komjathy a ținut un lung discurs bombastic, în care s'a năpustit cu furie împotriva legii naționalităților adusă la 1868.

După scrințita lui părere legea acasta ar fi avut „influențele cele mai grozave“ asupra instrucțiunii publice, întru cât sub apărarea ei dăinuiesc școlile medii (gimnasilor) ale naționalităților, în cari „se cresc inimicii Maghiarilor“. A vrut să dică cu alte cuvinte, că legea asta ar trebui desființată și desființate ar trebui și gimnasilor naționalităților. Komjathy a atacat și pe membrii casei domnitoare acsându-i, că n'ar avé nici un simț pentru interesele Ungariei, că familia domnitoare nu e amica națiunii maghiare, că membrii ei disprețuesc pe Maghiari, că Regele maghiar cheltuesce în străinătate chiar și aceea ce „națiunea maghiară“ îi dă pentru susținerea tronului său regesc. În fine se plânse, că Ungaria nu e stăpână pe sôrtea ei, că e espusă arbitriului și plăcerii casei domnitoare, că n'are armată independentă, că agricultura ei e în crisă, industria i-s'a nimicit, comerțu peste tot nu are și că — durerea durerilor! — ea stă pe marginea bancrutului.

Și în „Reichsrath“-ul austriac se desbate tocmai acum provisorul de budget. Ocaziunea acasta au folosit-o de-asemena corifeii partidelor spre a-și espune părerile asupra situațiunii, și s'au făcut în privința acasta

declarațiuni interesante. Atât Cehii, cât și Germanii au accentuat punctele lor de vedere și pretensiunile lor naționale, dăr și unii și alții au declarat, că nu cred capabil pe guvernul actual de-a deslega în mod pacinic marea cestiune a naționalităților din Austria. Părerea celor mai mulți deputați e, că situațiunea de față în Austria e cât se pôte mai gravă și plină de pericole interne.

Prigonirile îndreptate de Germani în contra Polonilor din Posen, despre cari am făcut amintire săptămîna trecută, au provocat vii protestări și manifestațiuni împotriva Germaniei la Polonii din Galiția. Mari demonstrațiuni s'au făcut în Lemberg, ér în Varșovia demonstrațiuni au bombardat cu pietri ferestrele consulatului german. În urma acestor demonstrațiuni ambasadorul german din Viena prințul de Eulenburg a avut tratări cu ministru de externe Goluchowski, cerënd intervenirea acestuia, ca să se pună capăt demonstrațiunilor. Guvernul din Berlin e supărat mai ales de faptul, că la demonstrațiunile din Lemberg a luat parte și ministru galician (polon) Pientak. Foile berlinese cer dimisiunea acestui ministru și se provócă la un cas analog: Crispi la 1890 a cerut retragerea unui ministru pentru că acela a participat la un banchet irredentist italian.

De vre-o cinci zile s'a început în „Reichstag“-ul berlines desbaterea asupra noului tarif vamal german. Prin legea acasta Germania vré să vie în ajutorul agriculturii sale scăpătate și de aceea stabilește taxe fôrte urcate pentru importul din străinătate. Noul proiect are în cameră adversarii declarați și de aceea discuțiunea lui e extrem de pasionată. Adversarii proiectului dic, că prin noul tarif Germania se va espune la represalii din partea statelor străine, întru cât acestea drept răspuns vor urca vămile pe articuli de industrie germană și ast-fel se va produce un mare război vamal. Mai ales social-democrații germani sunt, cari combat proiectul din tôte puterile. Oratorul acestora, Bebel, a ținut în ședința de alaltă-eri a parlamentului un discurs de mai multe ore, în care a arătat primejdiile, ce conține noul tarif. El amenință chiar cu revoluția și dise, că în timp de 14 zile social democrații ar puté să provóce o răscolă din cauza acestei legi

Proiectul de răspuns al Camerei române la mesagiul.

Étă proiectul de răspuns al camerei la mesagiul cu care au fost deschise corpurile legiuitoare române.

Sire,

Prima datorie, ce și-o îndeplinește adunarea deputaților, intrând în cea dintâi sesiune ordinară a actualei legislaturi, este de a espresa Majestății Vóstre și Dinastiei omagiile ei de profundă iubire și inalterabil devotament.

Camera deputaților se va simți fericită de a urma îndemnul plin de patriotică însuflețire al Majestății Vóstre, stărind și mai departe pe calea economiilor inaugurate în sesiunile extraordinare și care a dat până acum róde atât de mulțumitoare și pe drept apreciate atât în țară, cât și în străinătate.

Sire,

Națiunea ia act cu o reală satisfacțiune de constatarea Majestății Vóstre, că pacea europeană e obiectul preocupărilor constante ale puterilor mari și că regatul român se află în relațiunile cele mai amicale și cordiale cu tôte statele.

Reprezentanța națională, liniștită sub acest raport, își va consacra, fără alte preocupări, tótă activitatea întru desevășirea operei de consolidare a finanțelor țării, acordând guvernului Majestății Vóstre tot concursul său patriotic, pentru-ca situațiunea financiară să devie definitiv normală, ér era budgetelor echilibrate perfect asigurate.

În acest scop, adunarea deputaților va lua în deaprobe cercetare proiectul de revizuire a legii pensiunilor, anunțat prin mesagiul Majestății Vóstre, precum și celelalte legi financiare, de cari ar puté să aibă nevoie guvernul regal spre a duce la bun sfîrșit opera de însănătoșare a finanțelor statului.

Sire,

Preocuparea constantă a noastră a tuturor rămânând cestiunea financiară, reprezentanța națională va sci totuși, printr'o muncă stăruitoare, să aducă la îndeplinire tôte acele legi menite a garanta o mai mare siguranță la sate și a da țării o organizare administrativă mai corespunzătoare nevoilor timpului.

Această caldă solitudine o vom arăta cu toții legilor privitoare la organizarea departamentului justiției, reformarea legii portărilor și modificarea mai multor dispozițiuni ale procedurii civile; la cercetarea mijloacelor de îndreptare a situației meseriașilor români; la dezvoltarea căilor de comunicație pe uscat și pe apă și la o mai bună întrebuințare a averilor bisericesci.

Sire,

Adunarea deputaților, pe deplin convinsă, că finanțele statului au ca esențială

condiție de prosperitate o solidă organizație economică, va cerceta cu deosebită luare aminte și cu cel mai viu interes legea sindicatelor agricole și aceea a burselor, și cher și a adunării în noi și simțu stare materială a țării noastre și a întregii națiuni.

Convențiunea cu Turcia va fi pentru noi o binevenită ocaziune spre a pune în evidență dorința noastră de a desvolta cât mai mult raporturile noastre comerciale cu străinătatea.

Sire,

Asigurările, ce Majestatea Vóstră, șeful suprem și glorios al oștirii naționale, ne dă despre progresele multiple și în tôte direcțiunile realizate în armată, în aceste din urmă timpuri, și învederate în mod strălucit cu ocazia ultimelor manevre, ne umple nouă, tuturor Românilor, inimile de cea mai mare bucurie și de o legitimă mândrie.

Adunarea deputaților nu așteaptă decât momentul spre a pune la dispoziția guvernului tôte mijlocele trebuitoare, pentru ca soumpa și glorioasă noastră oștire să corespundă și mai bine tuturor cerințelor moderne.

Să trăiți Sire,
Să trăiască Majestatea Sa Regina,
Să trăiască Moștenitorul Tronului împreună cu Principesa Maria și Augustii Lor copii,

Trăiască Dinastia,
Trăiască România!

Raportor, B. Iepurescu.

SCIRILE DILEI.

— 24 Noembrie v.

Din Făgăraș ni-se scrie: În 29 Noembrie a. c. a expirat termenul de concurs la postul de notar public regesc în comitatul Făgărașului. După cât sunt informat, au concurat și advocați români cu calificățiuni distinse. Legea, dreptul și dreptatea ar pretinde, ca să denumescă d-l ministru de justiție un Român în acest post într'un comitat curat românesc, pentru-ca la pertractările atât de delicate a ramaselor să nu mai avem lipsă de interpret, prin care nu numai mersul lucrurilor stagnează, dăr se cauzează și daune ireparabile partidelor. Din neînțelegerile acestea se nasc confesiunile cele mai mari, sporesc în decursul afacerilor lucruri zadarnice, dau ansă la recursuri și la diferite procese prin cari se sărăcesce poporul. — Acest popor vîdînd, că n'are nici un sprijin, ia lumea în cap și emigră în America. În anul acesta au început a emigra și femei. Dintr'o singură comună românească din acest comitat, au emigrat în anul acesta 38 persoane. — Dăr ce folosesc reclamările acestea juste ale poporului, că tocmai pe când scriu acestea rînduri funcționează deja ca substitut de

bună primire pe mama Tudosiea și să-i dea ce i-o cere....

Și ér făcea mătâni și aprindea făclii de ceară galbină mirositoare a miere, la sfesnicul cel mare din fața sfintei icône.

În biserică nu era decât părintele care citea și Ilenuța care se ruga. Gróză înfioră bătrânul corp al duhovnicului când, în mijlocul cetaniei lui, auzi un glas eșind din s-ta icónă:

— Părinte Onofrei, ajută pe Ilenuța și eu te voi ajuta la di de păs și de nevoie grea.

Bătrânul preot opri cetania, încrămenit:

— Cine a grăit! Ilenuța? Întreabă preotul.

— En n'am auzit pe nimeni grăind, cinstite părinte, răspunde fata.

— Mi s'o fi năzărit mie, gândi preotul și reluă cetania din ceaslov. Dăr din nou glasul misterios repetă:

— Părinte Onofrei, ajută pe Ilenuța Babi Tudosica, că Dumneșeu te va ajuta la ceasul greu!

De astă-dată părintele Onofrei lăsă

cartea pe pupitrul stranei și, cu eparafirul de găt, merge să vadă de nu e cineva ascuns după s-ta icónă.

— Nimeni!... Ér glasul!... Auzit'ai Ileană?

— N'am auzit nimica, dise ér tînăra fată, mirată de vorba preotului. Dăr ce dice glasul, părinte Onofrei?

El își face cruce și sărută s-ta icónă: — Să fiă după porunca sfintei icône făcătoare de minuni, adăogă el a dice în sine reluându-și locul.

— Te ascultă Maica Domnului milostivă, Ileano, adaogă a dice părintele Onofrei scoțînd eparafirul peste potcap; dăr ce-ai cerut tu, fată hăi, dela Maica Domnului, dela sfânta icónă făcătoare de minuni, de mi-a dis sfânta icónă să te ajut? Să te ajut, fată hăi, numai spune-mi în ce și cum?

Fata nu răspundea și în genunchi continua a se ruga.

— A mai vorbit odată sfânta icónă, cică, dice părintele, acum câți-va ani când feciorii lui Alexandru-Vodă cel Bătrân își împărțiră țera Moldovei. Plîngea icóna di și nopte și părintele starețul a auzit-o

grăind și cînînd țera Moldovei, că se certau dela scaunul ei feciorii lui Alexandru-Vodă. Dăr de atunci sfânta icónă n'a mai grăit, decât se lasă grea ca plumbul, când nu vrea să fie dusă unde-va, la vre-un bolnav bogat, séu să fie preumblată prin ogórele însetoșate de plóie, ca să le răcoréscă sfântul Dumneșeu să nu se usuce holdele bieților ómeni. Dăr ce ai cerut Ileano dela sfânta icónă?

În acel minut, ca suflata de un vînt puternic, se stinseră tôte făcliele dela sfesnicul cel mare și candelile aternate în fața icônei, de se făcú întuneric besnă în biserică.

Speriat, părintele Onofrei cădú în genunchi; cădú și fata în genunchi. Preotul recitea cu buze tremurătoare psalmul lui David cel bun de spaima.

De-odată ér se stinseră făcliele și candelile, ér Ileana simți, că prin întuneric îi puse cineva în sin o salbă de galbeni.

Când făcliele se aprinseră, Ileana vîdú că salba din sinul ei era una din cele trei salbe bogate dela gătul icônei. Mirată, tînăra fată arată părintelui salba.

— O fi cădú Ileano, s'o punem la loc. Și voi să ia din mânilor fetei salba, dăr cât atinse mână dreaptă spre ea, o simți întepenită și fără viață. Dă să apuce salba cu mână stîngă, dăr și acasta mână se întepenesce. Bătrânul preot cade éráși în genunchi speriat.

— Stăpână preacurată, dice Ileana. Milostivesce-te spre părintele Onofrei, înapoiază-i mânilor și îngădui-mă să pun la locul ei podoba grumazilor tîi de pe icónă.

Și Ileana cercă să agate din nou salba la locul de unde căduse, dăr o mână nevădută apucă mânilor fetei și n'o lasă să anine salba la locul ei pe icónă.

— Geaba te trudesci, Ileano, sfânt fecioră vrea ca salba a ta să fie.

De abia dise aceste vorbe părintele Onofrei și tótă biserică se umplu de lumină și de miresme; făcliele din policandre se aprinseră singure și din cădelnițele atârșate în altar se ridicau nori de fum mirositor ér ângerii și heruvimii zugrăviți pe zid începură a cânta cântece dumneșesci se minuna părintele Onofrei și 'și făc

notar public feciorul fișpanului Guido Bausz-
ner junior, care nu înțelege de loc limba
română. Se vorbește, că ministrul drept re-
cunoștință cătră fișpanul Bauszner pentru
serviciile făcute cu ocaziunea alagerilor die-
tali la porneacă, i-ar fi promis fiului său nu-
mea de notar public în Făgăraș.

Prelegeri publice pentru meseriași
Comitetul „Asociațiunii pentru sprijinirea
învățăcelor și sodaliilor români în Brașov”
aduce la cunoștința publică, că mâne, Du-
minecă, 25 Nov. (8 Dec.) a. c. se va ține o pre-
legere publică pentru meseriași, la 4 ore
p. m. în localul Asociațiunii, strada orfanilor
Nr. 4, la care pot lua parte nu numai
meseriași, ci și toți aceia, cari se intere-
săză de cauza lor.

Biblioteca fundațiunii universitare
Carol I a fost frecventată în luna Octom-
vrie de 8702 cetitori, cari au consultat
11282 volume și 1686 reviste. Din cauza
numărului tot crescând al cetitorilor față
de numărul restrins de locuri în sălile de
lectură, s'a luat dispozițiunea de a nu se
permite intrarea în bibliotecă decât pe
baza unui permis personal de intrare ce se
liberează numai studenților regulat înscriși
la Universitate.

Adunare de femei. În Viena este o
mare societate, compusă numai din femei
creștine. Din această societate fac parte peste
16.000 de membre. O secțiune din această
societate a ținut în ziua de 3 Decembrie o
adunare sub presidența doamnei Platter. La
această adunare s'a hotărât, să nu cumpere
nimic de la negustorii jidovi și să nu se
aboneze nici la un ziar, care e scris de ji-
dovi. Hotărârile acestea au mare însemnă-
tate mai ales acum, când se apropie Cră-
ciunul și se fac atâtea cumpărături. Domni
și damele creștine — a spus doamna Platter
— să nu calce de fei într'o prăvălie jido-
vescă.

Scumpirea cărților postale. După
cum se știe, înaintea cu doi ani s'a urcat pre-
țul cărților postale pentru Austria și Ger-
mania de la 4 la 5 bani, rămânând numai
pentru comunicațiunea internă a Ungariei cărți
postale cu 4 bani. Pentru viitor însă, pre-
cum se vede din bugetul ministerului de
comerciu, se intenționează a se introduce și
pentru corespondența internă cărți postale
cu 5 bani; numai timpul nu este încă fixat.

Memoriile fostei regine Isabela a
Spaniei. Fosta regină a Spaniei Isabela II,
trăsese precum știut este, în Paris. În prezent
și scrie memoriile, ceea ce până acum era
secret. Dilele trecute, cel mai cunoscut scriitor
spaniol, Perez Galdos, a vizitat pe regina
Isabela. Galdos scrie un mare roman isto-
ric, tratând epoca dela 1846—1868 și fiind
multe cestiuni politice sociale necunoscute,
voia să ia informații pozitive dela fosta re-
gină. Isabela l'a primit foarte afabil, infor-
mați însă nu i-a dat din simplu motiv, că
descrie în ea și acele vremuri viforoase. Să
afirmă, că sunt deja isprăvite câte-va volume.

III.

— N'am turme de oi? N'am o sfori-
cea de moșie, nici mamă, și de aceea jupân
Șoltuzul nu îngăduie ca Iorgu să mă ia de
soț? Uite mamă, am o salbă cu o sută
de lei și împărătesc, o avere mai mare de-
cât a tuturor fetelor din Gura-Văii.

— O salbă de lei și aur! Ție mama
Tudosia deschidând mari ochii săi bătrâni,
plin de mirare; o salbă bogată? Cine ți-a
dat-o?

Ilența povesti maică-sa cum s'a dus
er la Mănăstirea Bistrița a lui Alexandru-
Vodă cel bătrân și cum a plătit părintelui
Onofrei să-i cetască un paraclis la icóna
cea făcătoare de minuni și cum ea cu la-

Turburări studențesci în Peters-
burg. În Peterburg studenții continuă să
facă turburări. Cazații, însărcinați să resta-
bilească liniștea, au ucis aproape 40 de stu-
denți cu lovituri de cuțit. Universitatea e
ocupată de trupe și se iau măsurile cele
mai severe în contra agitatorilor. Douăzeci
de studenți au fost încorporați în armată
și doi-spre-zece trimiși în Siberia. Un mare
număr de studenți au fost arestați.

Anarchie în Albania. Din Constan-
tinopol se telegrafază, că un raport al nou-
lui vali din Scutari semnală o situație
alarmantă în Albania. E probabil, că Seras-
keratul va dispune trimiterea de trupe noue
de întăriri a garnisónelor locale, cele ac-
tuale fiind incapabile să țină în frâu ban-
dele înarmate albaneze.

Rușii nimicesc autonomia Finlan-
dei. „Finlandss Kaja Gazeta” publică ordi-
nul imperial prin care se suprimă dele Mar-
tie 1902 postul de comandant al trupelor
finlandeze și administrația deosebită a acestor
trupe. Dela aceeași dată, trupele cari
se recrutează numai din Finlanda, vor fi puse
sub ordinele comandantului districtului mi-
litar finlandez.

Esamenul de profesor al unui ne-
bun. La universitatea din Budapesta s'a in-
tâmplat zilele acestea un caz foarte intere-
sant. În fața unei comisii dela facultă-
tea de filosofie un tânăr candidat cu nume
Victor L. a făcut esamenul de profes-
or. Membrii comisiei au fost foarte sur-
prinși, vădând, că candidatul a intrat în
sală însoțit de un medic și de un gardian
dela casa de nebuni. Medicul comunică exa-
minatorilor, că Victor L., care mai înainte
fusese profesor suplinitor la un gimnasiu
din provincie, prin forțarea prea mare la
învățatură a înnebunit și că actualmente
este îngrijit într'o casă de nebuni. Tânărul
este unicul sprijin al mamei sale și meru
ceea și în casa de nebuni să i fie permis
a face esamenul de profesor. Această i-s'a
permis în fine. L. a făcut esamenul în mod
strașnic și i-s'a dat diploma de profesor.
Pe urmă a fost condus din nou de către
medic și gardian în casa de nebuni.

Din Serbia se anunță, că în curând
deputații bulgari vor face la Belgrad o vi-
sită, ca manifestată amicală față cu Sârbii.
„P. L.” Ție, că manifestata această nu ne-
liniștesce Austro-Ungaria, căci nu aduce
nici o stăvoină drepturilor sale. Tot din
Belgrad se anunță, că Regele Alexandru și
Regina Regina vor visita cu siguranță în
vara viitoare pe Țarul. O foie germană află,
că Țarina multă vreme a refuzat, de a primi
pe Regina Dragina, der în fine a cedat, în
urma stăruinței ministrului de externe Lam-
sdorff, care susține, că primirea părechei
regale sârbesce la curtea rusă, e o necesi-
tate politică.

Un óspe ciudat. Un hașar din garda
imperială dela Potsdam se prezintă într'una
din serile trecute la învățătorul Engel din

Seeburg (districtul Osthavellan) și povesti,
că se află într'o călătorie oălare cu mai
mulți ofițeri și soldați, der că pe drum i-a
scăpat calul, de aceea el serógă de a i-seda
adăpost peste noapte. Fără ca să mai aștepte
consimțământul învățătorului, se făcu com-
od în casă și în curând intră în conversație
cu servitorii și servitórele, pe cari
se i-captiveze prin narațiunile sale din
viața militară. Învățătorul însă începă să
bănuescă pe acest soldat, de aceea îi luară
în serios interogatoriu și, soldatul nefiind
în stare să se legitimizeze, fu arestat și tri-
mis la Spandau. Aici se dovedi, că este de-
sertor. El a fost dat în judecata consiliului,
de război.

Un cas de nebulie religioasă. În sa-
tul Datten lângă Lausitz s'a întâmplat un
cas de nebulie religioasă, cum rare-ori se
întâmplă. Eă ce se scrie despre acesta.
Țăranul Kaschke, cunoscut în întreg ținut-
ul, ținea împreună cu vre-o 20 de tovarăși
în casa sa eserciții religioase fanatice. De
vre-o săptămână înocoe acest țăran posteso
împreună cu soția, cu fiica sa și cu trei fe-
mei maritate. Într'o seră vecinii aușiră în
locuința țăranului nisece țipețe asurzitoare.
Alergând la ferestrii vădură pe toți dan-
sând în pieile góle. Vecinii dădură de veste
primarului, care însoțit de șeful garnisónei
și de mai mulți gardieni, intrară în acea
casă, ca să pună capăt unui asemenea spec-
taacol. Ei însă fură primiți cu lovituri de
bâte. Sosind mai mulți țărani, fanaticii ne-
buni fură legați și duși la primărie. Ei vor
fi internați într'o casă de sănătate.

Oficieri englesi arestați. Mai mulți
oficieri din escadra de pe còstele Siriei, au
fost arestați de autoritățile turcești pe când
faceau o vânătoare lângă Poejos. Se Ție, că
a fost arestat și comandantul escadrei, prin-
țul Battenberg. Incidentul nu va avé însă
nici o urmare, deocoe recunoscându-se
identitatea personelor arestate, ele au fost
imediat puse în libertate, se înțelege, cu
conșele convenite.

Un complot anarchist a fost desco-
perit la Filadelfia și având drept scop asa-
sinarea președintelui Statelor Unite Roose-
welt. S'a făcut numeroase arestări.

Kinematograf. D-l Konte Anton va
da Duminecă, Lună și Marti câte o repre-
sentatie cu kinematograful în restaurantul
Redutei. Inoeputul la 8 ore seră. Intrarea
60 bani.

Cei mai distinși medici s'au espri-
mat foarte favorabil asupra untorei de pește
a lui Zoltan, deocoe n'are gust sêu miros
neplăcut și este un mijloc fortificant și nu-
tritor. Ar fi de dorit ca și la noi să se in-
troducă obiceiul englezesc, ca copiii înce-
pând dela etatea de trei ani să bea untură
de pește, prin ce s'ar evita desvoltarea
multor suferințe scrofuloase. Numai cu acest
mijloc pot copiii să se desvòlte bine. —
Deposit principal la Bela Zoltan, farmacist
în Budapesta.

Traif réu la curtea olandesă.

Frumoșea Regină Wilhelmina din Olanda
nu trăsese bine cu bărbatul sêu prințul
Henric. S'au luat din dragoste și erau fe-
riciți, însă fericirea pământescă e trecătoare,
adesea numai o nălcuire ce amăgește și
apoi dispăre, făcând loc amarului și du-
rerii.

Multe de tóte s'au vestit în timpul din
urmă despre viața furtunósă a celor doi
soți prințari. S'a Țis chiar, că Regina, în
urma unei scene agitate, ce a avut-o cu
bărbatul sêu, a abortat și se află bolnavă.
Scirile de felul acesta au fost, fresce, des-
mințite. Acum însă sosesc sciri mai noue,
cari constată tristețe stări dela curtea
olandesă.

Așa de pildă agenția parisiene „Ha-
vas” i-se telegrafază din Amsterdam ur-
mătórele:

În castelul din Loo cu ocaziunea unui
prând s'a produs o scenă vehementă și un
vin sublim de vorbe între Regină și bār-
batul sêu. Regina s'a plâns, că prințul nu-i
dă nici o atențiune și s'a folosit de-o as-
pră espresione față cu el. Prințul i-a răs-
puns și mai și. Atunci camerierul Reginei
Van Tets, care era de față, l'a făcut atent
pe prințul la purtarea sa necuviinósă și
a mai Țis, că așa se pare, că nu știe cu
cine vorbește. Atunci prințul Henric l'a
provocat la duel pe Van Tets, care a și pri-
mit provocarea. Se crede, că prințul, care
s'a reintors dela vânătoare, a béut mai mult
decât trebuia, și că în urma efectului vinu-
lui s'a purtat în mod atât de brusc. După
scena amintită prințul Henric și Van Tets
s'au dus îndată în curtea castelului, unde
au duelat cu sabia, Van Tets fiind grav
rănit.

Scirea comunicată de agenția „Havas”
a produs senzația colosală în Haga și pre-
tutindeni în Olanda. Amănuntele rușinoșe
scene erau de mult cunoscute, presa oland-
esă însă, din cause patriotice, le-a retăcut.
Acum și cercurile curții recunosc, că avor-
tarea Reginei a fost urmarea acelei scene
scandalóse. Se Ție, că cei doi soți s'ar fi
impăcat odată, der prințul a plecat în că-
lătorie și de atunci nu s'au mai vădut. Po-
porațiunea e estrem de iritată contra prin-
țului. Cu tóte acestea se desmint scirile,
cari vorbesc despre un divorț între Regină
și bărbatul ei.

O excursiune în România.

II.

Au trecut trei săptămâni, de când
sub titlul de mai sus am publicat nisece
impresii și întâmplări dintr'o călătorie fă-
cută cu ocaziunea S-tului Dumitru în Ro-
mânia.

„Ei bine”, vor Ție mulți cetitori de
ai noștri, „ce fel de excursiune a fost aceea
că ne-ai dus până la Ploesti și ne-ai lăsat
acolo! Te-ai întors? Nu te-ai întors acasă?
Am vré să șcim și noi. Și apoi ce-ai mai

cruce sărutând cu evlavie sfânta icónă fă-
cătoare de minuni.

— E a ta salba dela Maica Domnului,
adaogă a Ție părintele Onofrei adenc miș-
cat de minunea, ce cu ochii săi văduse.

Și bătrânul preot împreună cu Ilența
esiră din biserică, după-ce minunea încetă,
după-ce făciile și candelarele se stinseră și
întunericul domni ér în vasta Mănăstire.

— N'am turme de oi? N'am o sfori-
cea de moșie, nici mamă, și de aceea jupân
Șoltuzul nu îngăduie ca Iorgu să mă ia de
soț? Uite mamă, am o salbă cu o sută
de lei și împărătesc, o avere mai mare de-
cât a tuturor fetelor din Gura-Văii.

— O salbă de lei și aur! Ție mama
Tudosia deschidând mari ochii săi bătrâni,
plin de mirare; o salbă bogată? Cine ți-a
dat-o?

Ilența povesti maică-sa cum s'a dus
er la Mănăstirea Bistrița a lui Alexandru-
Vodă cel bătrân și cum a plătit părintelui
Onofrei să-i cetască un paraclis la icóna
cea făcătoare de minuni și cum ea cu la-

crămi s'a rugat la Maica Domnului s'o
ajute și cum sfânta icónă i-a pus în sin
salba și tótă minunea din biserică...

De abia sfârși fata povestirea și eă
că intră în casă Șoltuzul Graur, urmat de
mai mulți slujitori domnesci și de dascălul
Ambrosie dela Mănăstirea Bistrița.

— Eă, fata asta a furat salba dela
icónă, strigă dascălul Ambrosie, arătând pe
Ilența.

— Am furat eu salba dela icónă? Ție
Ilența; mi-a dat-o sfânta icónă, martor e
părintele Onofrei...

— Părintele Onofrei a murit astă-
noapte, Ție dascălul. Făceți-vé datoria,
adaogă el a Ție cătră Șoltuz și ómenii lui.

— A murit părintele Onofrei! Ilența
e perdută, gândi bătrâna mamă.

— Eă salba, jupân Șoltuz; Ilența să
fure dela sfânta icónă? Cine așa cugetă, o
nedreptătesce în fața lui Dumnezeu! adaogă
a Ție bătrâna.

— Der nu numai salba am venit să
luăm, Ție Șoltuzul, ci și și pedepsim pe
hóța de cele sfinte.

Ilența nu-și dădea sémă de situați-
nea, în care se afla, der maică-sa înțelese
iute primejdia; Șoltuzul profita de ocazi-
unea ca să facă cu neputință căsătoria lui
Iorgu. De-almintrelea se întrébă biata fe-
meiă și ea însăși de nu cumva Ilența a
a căcut în păcatul de a fura dela icónă
salba, cu gând să-și facă avere, ca să in-
vingă înpotrivirea lui Graur la căsătoria ei
cu Iorgu fiul lui. Bine șcia biata femeiă,
că Ilența nu era în stare să facă așa faptă,
ea care nu trecea Ți de sərbătore să nu
mèrgă la sf. biserică, ea, care dădea cel de
pe urmă bănișor, ca să cumpere ulei pen-
tru candela ce ardea Ți și nopte înaintea
icónelor din casă, der te pui în poră cu
ispita, cu diavolul? — Der nu, nu se póte,
Ilența așa faptă n'a sèvrșit, adaogă a
gândi Tudosia.

Când doi slubăși ai Șoltuzului apu-
cară de brațe pe copilă ca s'o scótă afară
din casă, ea începă a plânge, ér maică-sa
ingenunchiă înaintea lui Graur:

— Lăsați-mi fata, jupân Graur, că
este nevinovată... Cum de-ai cugetat ju-
pân Șoltuze, că Ilența, fata lui Limbă-
Dulce, ar fi în stare să facă asemenea păcat?

Der Graur, credea orî nu credea în
nevinovăția fetei, nu vrea însă să pèrdă
prilejul de a scăpa pe Iorgu de dragostea
unei fete calice și, deci, îndemnă pe ai
săi să-și facă datoria, să ducă copila la în-
chisóra județului.

IV.

Acasă la părintele Onofrei jale mare,
că bătrânul preot așa năprasnic se stinse
chiar în nopte când se întorsese dela Mă-
năstire, unde cetise un paraclis la icóna făc-
tore de minuni. Preotésa plângea la ca-
pul mortului și lângă ea nemângăiați erau
o puzderie de copii de tótă vârsta, de
tótă înălțimea, ca țevile năului Rotunde,
lăutarul Curței domnesce.

— De ce o fi murit bietul părinte?
întrébă unul și altul din cei cari veneau
să sărute sfânta icónă de pe pieptul rēpo-
satului, că mai ér il vădurăm sănētos, sdra-
vén, cetind în sf. Mănăstire a lui Alexan-
dru-Vodă.

Fie din emoțiunea, ce întimpină pă-
rintele Onofrei cu minunea sfintei icóne,
fie, căci așa rēnduise sfântul Dumnezeu,

vădută pe acolo afară de jidovul, cu care ai călătorit împreună și afară de ceilalți doi jidovi, pe care i-ai găsit în gara din Ploiești?"

Recunosc, că imputările acestea au îndreptățirea lor și ăta de ce vin astăzi să mai scriu câte ceva din cele ce am vădută în ocnoscuta mea excursiune.

Și nu voi lua firul de unde l'am lăsat, adică dela Ploiești, până unde am condus pe cetitor, ci mă voi întorci până la graniță, făcând ca cel ce strânge fân și greblă. El nu se mulțumesc cu atâta, că dă odată cu grebla prin ierbă, ci mai dă și a doua și a treia oră și tot mai strânge printre dinții greblei câte o lecuță de fân.

Era cam pe la orele 6 când am sosit la Predeal. Adică orele 6 după césul din România, oăci după cel de la noi era numai 5. La Predeal, în gară, este un ciasornic mare cu două fete, dintre cari fața dinspre Transilvania arată orele 5, ăr cea dinspre România 6 și tot așa mai departe, cei de peste Carpați socotesc timpul cu un cias mai înainte decât noi.

Dacă nu bag bine de seamă de această diferență, ușor poți să o pățesc și să scapi trenul. Dacă întreb de pildă în restaurantul român (Restaurantul este pe partea Românilor): „La ce oră pleacă trenul?" vei primi răspunsul: „La șapte Domnule". Tu te uiți la ciasornicul tău potrivit după timpul din Transilvania și zici: „E hei, d'apoi, că până atunci mai am două ore pot să mă duc la plimbare prin Predeal", când colo trenul pleacă cu o oră mai curând de cât cum îți făcuseși tu socotela.

La graniță principalul lucru este vizarea pașaportelor. Din partea ungară este un solgăbiru, care este însărcinat cu această treabă și pot să zic că-și implinesc datoria cu multă rigore. Se întâmplă, că vr'o persoană vr'e să treacă cu pașaport strein. În pașaport însă este pusă și v'ista și descrierea persoanei și solgăbiru îl întreabă pe pasager asupra punctelor cuprinse în pașaport. Așa eram de față când o femeie de Său s'au întrebata, ce v'istă are, a răspuns, că-i de 30 de ani și când te uitai la ea, se cunoșcea cât colo că e mult mai bătrână. Se vede că pașaportul era făcut pe numele fiicei sale și a unei surori mai tinere. Femeia a fost trimisă la o parte și de sigur n'a fost lăsată să treacă.

Din partea românească controlul nu este așa de mare. Funcționarul se mulțumesc a pune stampila pe pașaportul vizat de solgăbiru ungar.

* * *

Din stațiunea Azuga se urcase în tren bărbații femei și fete, cari mergeau acasă, de S-tul Dumitru. Aceștia erau muncitori și muncitoare dela fabrica de postav din Azuga. Erau bine îmbrăcați în haine de postav, din fabrica la care lucrau și, după cum mi-au spus, sunt mulțumiți cu salariile ce

li-se plătesc. Ei mergeau tocmai acasă la Comarnic, fiind în acea zi sârbătoare. „Sunt mulți lucrători la fabrică?" îi întrebai eu.

„Sunt destui, domnule, sunt cu sutele." — „Și sunt toți Români?" — „Nu, domnule, sunt tot felul de neamuri".

În gara din Bușteni, gendarmii urcă în tren pe un țeran legat în lanțuri. Îl duc ceau la Ploiești, căci luându-se la certă cu un alt țeran, într'un moment de furie s'a repezit la el cu o furcă și l'a lovit cu atâta putere, încât a rămas mort pe loc. La sesiunea cu jurați cea mai apropiată i-se va judeca procesul, și de sigur va fi condamnat la ocnă. Femeia lui, o țerancă în etate cam de vr'o 40—45 ani îl petrecuse pe nenorocitul sâr soț până la gară și când l'au urcat gendarmii în tren, sermana femeie acoperindu-și fața cu mâinile plângea așa de amar, încât și-se sfâșia inima. Trenul a plecat, ducându-i bărtatul la arestul preventiv și de acolo probabil la ocnă, ăr dănsa, nenorocita ființă, remase în gară, în prada desperării. Acasă poate o așteptă o glotă de copii, cari cer pâine și cel ce era chemat să se îngrijescă de ei este dus în lanțuri, la temniță.

Miserie omenescă!

* * *

În Ploiești pe strada gării, largă și frumoasă, plantată pe de amândouă părțile cu arbori și având trotore de asfalt alergă birjele spre oraș. Vizitii toți îmbrăcați într'un caftan lung de catifea neagră și încoși cu un brâu roșu de lână. Birjele ourate și caii bine ținuți și în repedițiune îi întrec pe birjarii din alte țeri.

Eu m'am dus pe jos în oraș. După vr'o 10 minute ajung la monumentul vânătorilor, un obelisc înalt în vârful căruia o așculă, ținând în ciocul său un drapel. La stânga și la dreapta obeliscului două tunuri, luate dela Turci în războiul independenței. Monumentul este împodobit cu basreliefuri războinice și poartă următoarele inscripții:

I. „Eroilor dela Grivița".

II. „Vitejii românesci".

III. În anul MDCCCIII sub domnia Regelui Carol I. și a Reginei Elisabeta. Cetățenii Ploieșteni prin subscripțiune națională ridicat-au acest monument întru gloria armatei române și a oștenilor Batalionului II de vânători, cari au reînviat vitejia strămoșescă în războiul independenței MDCCCLXXVII—MDCCCLXXVIII".

Basreliefurile reprezintă, unul o luptă, ăr celălalt întorcerea triumfală din război, sub ele este gravat numele: „George Vasilescu", probabil artistul, care le-a făcut.

Monumentul este împrejmuț de patru viuători în bronz: 1) Un gornist cu pușca pe umărul sting și cu gorna în mâna dreaptă. 2) Un vânător, care prezintă arma. 3) Un viuător în poziție de „atac cu baioneta". 4) Un vânător cu arma la picior.

Am admirat în tăcere acest monument și involuntar am pronunțat o rugăciune pentru oihna sufletescă a eroilor dela 1877/78 și pentru ca Dumnezeu să

ocrotescă țera și ținera ei independentă, câștigată cu atâtea jertfe și amenințată de atâtea primejdii!

* * *

După o petrecere de 3 zile în tirgușorul Urlați, nu departe de Ploiești, m'am întors ărași acasă.

Munții erau acoperiți deja de zăpadă grosă. Ninsese în acest timp chiar de-a binele.

În stațiunea Azuga trenul s'a oprit mai mult decât era oprirea reglementară. Ce s'a întâmplat? În vagonul de bagaje conductorul Găitănescu, căduse fără simțiri. Plecase din Bucuresci sănătos. Dela stațiunea Baicoiu a început să-i fie rău. Simția, că i-se paralizază membrele și se freca sâracul de mâni și pe picioare, creșând, că prin acesta își va aduce în circulație sângele, ce amenința a-se încheza. Tote în zadar! În gara din Azuga se afla tocmai un medic veterinar, care i-a dat ajutoarele necesare, i-a făcut fricțiuni cu oțet și cu amoniac. Nimic n'a folosit. Găitănescu și-a dat sufletul în esercițiul funcțiunei sale, ca soldatul pe câmpul de război. Și era primul său drum, ce l'a făcut pe linia acesta, căci cu o zi înainte fusese permutat dela Brăila la Bucuresci.

Acasă îl aștepta pôte femeia și copiii, să le aducă pâne, și bietul tată de familie se întorse ca trup fără suflet.

Altă miserie omenescă!

* * *

Din Predeal am avut ca tovarăș de călătorie până la Brașov pe o calfă de lăcătuș, care fusese angajat să lucreze la noua școlă maghiară, pe care a înființat-o de curând în Predeal ministrul instrucțiunei publice, sub pretext de a feri pe copiii funcționarilor maghiari din această stațiune — ca să nu se „româniseze"...

Delațca.

Adunări de învățatori.

— Noemvrie 1901.

(Adunarea de toamnă a reun. învăț. gr. cat. din desp. Făgăraș). Reuniunea învățătorilor gr. cat. din desp. Făgăraș și-a ținut adunarea de toamnă la 17 Nov. a. c. în comuna Homorod.

Încă în presera zilei au sosit o parte din învățătorii mai depărtați cu președintele desp. în frunte, cari au și fost încarțirați pe la fruntașii parochienii români. Ceilalți au sosit dimineața de timpuriu, așa că la 9 ore toți au luat parte la serviciul divin, conform punctului I din program. Cântările dela sf. liturgie le-a executat corul învățătorilor, cari au delectat atât de frumos publicul asistent în număr destul de mare, așa că biserica deși spațioasă, era totalmente ticsită.

Mare surprisă a făcut participarea miliției (husari), ce staționează în această co-

mună, care în mare paradă s'a prezentat sub conducerea unui căpitan. Căpitanul, frumțior și înalt și acelu a burselor, încă încă aștia a adunarea în m' l' simțitor stăru ca să iată a țeranilor noastre și a învățătorilor ca să se pot.

La finea serviciul divin d-l preot local George Repede a ținut o predică ocașională, relevând cauza și momentuositatea adunării învăț. de așl. A vorbit poporului despre biserica și școlă, cele mai scumpe comori. A arătat rolul învăț., ca educator și instructor. Arată cum numai în școlă și biserica se pôte cresce un popor demn de a-și apăra originea, limba și religiunea. Le pune la inimă și le recomandă a-se țină cât se pôte de strins de aceste două aședămintele sfinte și a sacrifica totul pentru biserica și școlă.

După eșirea din biserica invitații am intrat cu toții în casa d-lui paroch Repede, unde ne-a omenit din belșug.

La 11 ore a. m. ne-am intrunit în sala școlii, unde d-l președ. al desp. I. Pop printr'un cuvânt acomodat declară adunarea deschisă. Punctul al II-lea din program a fost prelegerea practică din geografie „Elveția" ținută cu elevii desp. VI. de învăț. local I. Ciottos. Dimiși elevii acasă s'au cetit disertațiile: „Disciplina în școlă populară" de învăț. A. Opris, și „Școlă ca factor de civilizație" de I. Cocis.

Comisiunea însărcinată cu aprițierea prelegerii practice și a disertațiunilor, le-a calificat de pe deplin succese.

Raportul cassarului de asemenea a fost primit și i-s'a dat absolutoriu. Comisiunea însărcinată cu încassarea taxelor și înscrierea de membrii noi prin referentul A. Stroia raporteză, că s'au încassat taxele dela membrii ordin. presentți; apoi că s'au înscris ca membrii noi: On. d-n George Repede, paroch în Cohalm, membru fondator; G. Spornic, paroch în Cohalm, membru ajut. solvind 2 cor.; Ioan Haizea, curator I în Cohalm, membru ajut. solvind 1 cor.; Nicolae Pora, curator I în Homorod, membru ajut. solv. 1 cor.; Andrei Boeriu, croitor în Homorod, membru ajut. solvind 1 cor.; I. Popa, curator bis. Homorod, membru ajut. solv. 1 cor.; I. Bănuț, învăț., membru ajut. solv. 1 cor.; G. Borcoman, mäsar în Cohalm membru ajut. solv. 60 bani; I. B. Magdun, curator bis., membru ajut. solv. 60 b.; I. Z. Borcoman, membru ajut. solv. 40 b. Tuturor acestora adunarea, la propunerea referentului comisiunei, le exprimă mulțumită și recunoștință.

Celelalte puncte din program asemenea au fost pertractate și debătute în bună ordine și armonie, așa că adunarea a fost la culmea chemării, discuțiile calme și instructive. Între altele mai amintesc, că s'au reales de nou prin votare secretă oficialii despărț.

Adunarea de primăvară, la invitarea învăț. Făgărașan, se va ține în Ioș. Ca di-

el muri înainte de a fi putut povesti preotesei cele ce i-se întâmplaseră în biserica.

Acum rudele mai de aproape rënduesc treabă pentru înmormântarea părintelui pe a doua zi după mörte. Prescurăreasa Mănăstirei a pregătit grăul fiert, pe tipsie întins, acoperit cu flori de zahăr pisat, de cafea și de scorțișore. Din Piatra s'au adus colaci și covrigi și trei doniți sunt pline cu pomene: meri, smochini și curmale poleite, legateori înfipite în câte-o aschie de șindilă. De asemenea pomeni împodobesc și colaci... Totul e gata astfel pentru îngropare.

— Dăr nu se pôte, nu se pôte să fi murit părintele și să rămână Ilenuța sub pedepsa omenescă, striga bătrâna Tudosia, năvălind desnădejduind la casa mortului, după ce o despărțiră în silnicie de fata sa dusă la închisore. Când Tudosia intră în camera, unde era mortul întins pe o masă înprejurată cu o stofă venetică din depositul Mănăstirei, un alt preot bătrân cetea stălpării la capul mortului. Tudosia se aruncă bocindu-se asupra mânilor reol, fixate pe pieptul bătrânului preot și ținând între degete o cruce înegrită de înmulțitele aghiasme la care servise.

— Părinte Onofrei! Părinte Onofrei! Cum de lăsași la peire pe biata Ilenuța mea? Sfinția ta, numai singur Sfinția ta puteai ș'o mântuesci!...

Bătrâna femeie se prăpăstua bocindu-se peste cadavrul nesimțitor, când deodată ca un gemăt eși din peptul mortului. Toți cei de față rămaseră încremențiți. Preotul cetitor se opri asupra unei frase neisprăvite, dascălul Ambrosie, care tocmai sosise și umbla să așede patru sfeșnice mari ale bisericei la capul și la picioarele mortului, rămase și densul înlemnit lângă ușă. Părintele Onofrei deschise cu încetul ochii. Cei mai slabi de ânger o tulără din casă. Singură preotesa, preotul cetitor și cu bătrâna Tudosia rămaseră neclintitiți.

— Părinte Onofrei! Părinte Onofrei! adaogă a striga vädana sëraca, nu muri, scapă pe Ilenuța mea de năpaste.

Într'o clipă se lăți vestea, că părintele Onofrei a înviat și lumea încuragiându-se unul pe altul, năvălea să vadă minunea. Preotesa ajutată de preotul cetitor și de dascăl, strămutată de pe masă pe pat pe părintele Onofrei, care revenise cu totul la viață.

Peste o clipă sosi la Mănăstire ispravnicul de Neamț cu gândul să asiste la înmormântarea vestitului duhovnic al tuturor boerilor Petreni. Și el rămase uimit la priveliseca mortului reînviat. Singură numai bătrâna vädava Tudosia talmăcea această minune, dicând, că Dumnezeu și Maica Domnului prea Curată n'au voit să lase la peire pe Ilenuța!...

În adevăr, părintele Onofrei povesti ispravnicului minunea dela sf. iconă din Mănăstire și cum Maica Domnului a dărut fetei salba de lești.

Ispravnicul porunci Șoltuzului Graur, să aducă dela închisore pe Ilenuța. Dăr Șoltuzul veni speriat la ispravnic să-i spună, că fata s'a făcut nevädută din închisore, măcar că ușa era bine închisă și că tot închisă o găsit'o.

O căutară peste tot, dăr zadarnic, când ătă dascălul Ambrosie:

— Nu mai căutați fata, că am găsit'o ingenunchiată la Mănăstire împreună cu feciorul d-tale, jupân Șoltuze, înainte iconiei făcătoare de minuni și fără să le fi aprins eu, luminau tôte policandrele și candelile,

și glasurile îngeresci cântau cântări cum nu a cântat vr'odată protopsaltul...

Minunea minunilor!

Ispravnicul cu totă ecpaiaua (suita) se duce la Mănăstire, unde găsesc pe cei doi tineri iubiiți de Maica Domnului, ingenunchiați înaintea iconiei.

Și altă minune: părintele Onofrei, care o oră mai înainte era mort, întins pe năsălie, acum iese în vesminte strălucitoare din altar și dând în mâna ispravnicului o faclă și în mâna bătrânei Tudosia altă faclă, cetesc rugăciuni de cununie a celor doi tineri.

Ce să mai dică și jupân Graur?

Salba dela Maica Domnului era de ajuns comoră pentru noua căsnicie. Dete și el bine-cuvântarea sa și cu toți sărutară evlavioși icona făcătoare de minuni. Părintele Onofrei mai trăi încă mulți ani, dând laudă lui Dumnezeu și Maicei Domnului și povesti noușlor generațiuni minunile sfintei iconie.

(„Univ. Lit.")

Noemvrie 1901.

sertanți s'au anunțat Cornel Langa, învăț. în Veneția, și I. Chotles, învăț. în Veneția, către I. Pop, pentru serviciile făcute cu ocaziunea alegerii sale la poartă, iar fi promis fiului său, de notat public în Făgăraș.

tați din belșug pentru un preț destul de moderat.

La masă toastele încă nu au lipsit. Primul l'a rostit cu avânt și însuflețire președ. desp. I. Pop pentru Escelența Sa metropolitană Victor Mihalyi patronul reun. și părintele nostru. A. Stroia a vorbit pentru Ven. d-n vicariu I. Macaveiu, care de astădată cu adânc regret nu a putut lua parte la adunare, fiind dus la instalarea unui preot în postul său. Parochul Repede a vorbit pentru învăț. I-a răspuns A. Stroia, vorbind pentru preoți și buna armonie între preot și învățător. Președintele a mai vorbit pentru gazda casei, pentru poporul român din această comună. S'au mai rostit și alte toasturi. Am avut câte-va clipe de veselie până cătă orele 10, când masa s'a ridicat, cei din apropiere au plecat către casă, ér cei din depărtare pe la quartire, ca des de dimineță să ne putem porni la drum.

În fine nu pot încheia fără a nu esprima și pe această cale sinceră mulțămită și recunoștință On. d-n preot George Repede atât pentru-că a intrat în sinul reuniunii și încă ca membru fondator, prin ce și-a atras simpatia și respectul întreg corpului didactic, cât și pentru ospitalitatea și afabilitatea dovedită timp de 2 zile. Asemenea mulțămită și recunoștință datorim noi învăț. și On. d-n preot G. Spornic din Cohalm, care în fruntea curatorialului bis. a percus calea apostolesce din Cohalm la Homorod, s'au prezentat la adunare și au luat parte cu drag între noi.

De ar da sfântul, ca exemplul dênșilor să-l imiteze și alți preoți!

A. S.

De lângă Alba-Iulia, Nov, 1901.

On. D-le Redactor! Despărțământul „Alba-Iulia“ al Reuniunii învățătorilor români din Archidieceza gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, s'a ținut adunarea generală de toamnă la 23 Nov. a. c. în *Galda-de-jos*.

Precum în trecut așa și cu ocaziunea acestei adunări învățătorii acestui despărțământ s'au întrunit în parte de idealul, ce-l reclamă aș spiritul timpului dela învățătorime, și-au achitat datorințele lor cu demnitate și față de Reuniune, dând dovezi dela înființarea Reuniunii, că acesta este privită ca o podobă a causei lor școlare. Nicl depărtarea și nicl timpul rece de toamnă nu ne-a putut împiedeca, și sper, că nicl în viitor nimica nu ne va pute împiedeca și nu va pute sta în calea idealului nostru, atât de vesel manifestat cu această ocaziune.

Dintre 3 membri absenți, unul, bibliotecarul desp., și-a excusat absența neatârnatore dela sine; ér celor 2 colegi, cari absentăz regulat din motivul, că nu căpătăm diurne și spese de călătorie — ori soie Dumnezeu din ce motive — le dic: să nu așteptăm în tihnă... ca țeranul lui Orașin, care a așteptat să sece păraul, ca să potă trece peste el, ci noi prin noi să ne eluțăm totul!

Ne făleam noi și cu aceea în trecut, că și Domnii preoți, în urma chemării ce o au în calitate de presidenți ai sen. școlastice etc., țin cu noi — deși de data această abia trei am putut saluta în mijlocul nostru. Sperez, că altcum va fi în viitor.

După serviciul divin am asistat la prelegerea practică ținută cu elevii școlii prin tinerul învățător George Spătăcean, care stăt prin prelegerea sa, cât și în calitate de notat al desp. a dat dovezi, că-și cunoșce și pricepe chemarea.

Deschiđându-se ședința toate punctele programei au fost urmate cu viu interes din partea celor de față. Cu deosebire la raportul președintelui Ioan Pampu despre activitatea Reuniunii în general și în special despre activitatea desp. „Alba-Iulia“ s'a încins o discuția, la care a luat parte și președintele desp. Aiud Cornel Crișan. S'a sbiciuit cu multă amărăciune desinteresul acelor despărțăminte, cari fac să stagneze Reuniunea noastră în mersul ei. Că în

despărțământul „Alba-Iulia“ și în viitor are să domnescă ordine, apare și din împrejurarea, că oficialii au fost aleși de data aceasta cu unanimitate, deși alegerea s'a făcut prin votare secretă. Anume au fost realeși: Președinte Ioan Pampu; notat George Spătăcean; bibliotecar Nicolae Dușa; cassar Nicolae Bădăciu. Membru în comitetul central Ioan Domșa și delegați la adunarea generală A. Pop și Muntean.

După discuția serosă asupra disertației și a prelegerei practice, ambele bine succese, ședința se închide... cu dorul să ne vedem în primăvară la Alba-Iulia.

— pi —

SCIRI ULTIME.

Mórtea lui V. A. Urechia.

București, 6 Decemvrie. Senatul și Camera au ridicat ađi ședința în semn de doliu pentru mórtea lui V. A. Urechia.

La Academie, la Universitate, la Ligă, la Teatru Național, la clubul liberal și la societatea Macedo-Română s'au arborat drapele negre.

Ca fost ministru și actual vicepreședinte al Senatului, i-se va face o inmormintare națională. Fiind decorat cu mai multe ordine i-se vor face onorurile militare.

Birourile Senatului și Camerei vor asista la inmormintare.

Corpul lui Vasile Urechia a fost depus aseră în biserica Sf. Gheorghe.

Numéroșe coróne au fost depuse ađi pe catafalcul ce pórtă rămășitele păméntesci ale lui V. A. Urechia.

Viena, 7 Decemvrie. Astăđi s'a votat în „Reichsrath“ asupra motiunii de urgență relativă la înființarea universității sudslave. Polonii au votat contra. Motiunea a fost respinsă. Cehii au strigat la adresa Polonilor: Să vă fie rușine! Prusienii au să vă respălătescă!

Convocări.

Prin acesta se convocă adunarea generală a Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea văduvelor serace din Brașov și Săcele, pentru ziua S-tului Andrei Vineri, în 30 Noemvrie st. v. (13 Decemvrie n.) a. c. la 2 1/2 ore d. a. în sala festivă a gimnasiunii noastre.

De această dată, pe lângă rezolvarea agendelor obicnuite, se mai îndeplinesce și reconstituirea Reuniunii pe un nou period de 3 ani.

Stimatele membre sunt rugate a se presenta la această adunare generală.

Brașov, 22 Nov. v. 1901.

Otilia Bidu,
v.-președintă.Dr. Ios. Blaga,
secretar.

Onorați membri ai reuniunii meseriașilor români din Bistrița, precum și toți sprijinatorii și binefăcătorii acestei reuniuni, sunt rugați să iee parte la adunarea generală împreună cu sfințirea localului reuniunii din partea M. O. D-ni protopopi Gerasim Domide și Simion Monda, ce se va ținé în 15 Decemvrie st. n. la 2 ore p. m. după următorul

Program: 1) La 2 ore p. m. sfințirea localului. 2) La 3 ore p. m. adunarea generală cu următoarea ordine de ă: a) Deschiderea adunării prin d-nul președinte; b) Raportul secretarului; c) Raportul casarului; d) Raportul economului; e) Întregirea comitetului prin un vice-președinte și secretar; f) Modificarea unor paragrafi din statute; g) Eventuale propuneri și interpelări.

Bistrița, la 2 Decemvrie 1901.

Pentru comitet:

Dr. Vasile Pahone, Dr. Valer Moldovan,
președinte. secretar.

Calendarul Plugarului⁴ pe anul comun 1902 anul X, va aparé peste doné trei zile în editura tipografiei „A. Muresianu“, avénd un cuprins variat și interesant.

NECROLOG. Subscrișii cu inima înfrântă de durere aducem la cunoștință înțetarea din viață a prea iubitei noastre mame, sóre, surori, bune și străbune Maria Hossu n. Matei, protopopésă văduvă care după împărțășirea cu SS, Sacramente ale muribunđilor a ađormit în Domnul, astăđi la 5 ore d. p. în al 73-lea an al vieții și al 4-lea al văduviei sale. Rămășitele păméntesci ale scumpei și neuitatei defuncte vor fi aședate spre repaus intru sperarea învierii, în cimiterul comun, Sămbătă în 7 l. c. la 2 ore d. p. Fie-i somnul lin și amintirea binecuvéntată!

Blași, în 5 Decemvrie 1901.

Iosif, Pompei, Elena m. Nestor, Ion Iuliana m. Lazar ca fi și fiice; Sofia m. Muntean, ca soră; Elena n. Silași, Silvestru Nestor, Victoria n. Maurițiu, Augustin Lazar, Adela m. E. Lazar, ca gineri și surori; Silvia v. Șuluțiu, Elena, Ioan, Iustin Hossu, Iosif Hossu, Laurentiu, Iustin, Emil Elena și Silvia Nestor, Ioan, Iustin, Iuliu Vasile, Tofil și Traian Hossu, Eugen, Emil, Maria, Silvia, Ioan, Elena, George și Augustin Lazar ca nepoți și nepóte; Flaviu și Flavia Suluțiu și Eugen Lazar ca strănepoți.

Bólele pomilor și vindecarea lor.

Când parte din organele pomilor sunt atacate de diferite insecte, séu când din cauza climatei séu a terenului, seva nu mai póte circula regulat, atunci mai curénd séu mai târđiú acestea aduc pomului mórtea.

Când pomii vegetéză regulat și au o creștere repede, avénd fața vie, e semn că sunt sănătoși.

Între bólele, cari vin din cauza pământului réu séu a climatei, putem însemna următoarele: vestejirea, crăparea cójei, îngălbenirea foilor, mușchiul, rugina și nefructificarea.

Vestejirea. De multe-ori se observă prin plantațiunile tinere de pomi fructiferi, că primăvara dau foi puține și slabe. Acești pomi trebuiesc căutați la rădăcină și decă sunt roși de sóreci séu alte insecte, trebuiesc repede tăiete rădăcinile cele vătémate, ér decă timpul permite, pomul trebuie schimbat în alt pământ mai gras, și crăcile trebuiesc tăiete proporțional cu rădăcinile rămase nevătémate. La trebuință se póte uda de mai multe-ori.

P O V E Ţ E.

Cum ne scăpăm de bróștele din pivniți? Facem o grópa nu așa adéncă, într'un colț al pivniței unde nu prea avem nevoie să umbilăm. Uplem grópa cu apă, în care turnăm 1—2 kg. vitriol. Bróștele se vor stringe în grópa, însă apa fiind otrăvită, vor muri. Bróștele mórte se îngropă. Decă însă apa este înghițită de pământ, e mai bine să o punem într'un hărdăiaș pe care să-l îngropăm în pământ.

Ce facem când o vacă nu și primescé vițelul? Sunt vaci — mai ales unele vaci tinere, care fată pentru întâia óra — la care simțul matern nu e dezvoltat, séu care se gídilă, așa că nu ling vițelul și nu-l primescé să sugă. Pentru a face ca o asemenea vacă să și primescă vițelul, se recomandă a-l presăra cu diferite substanțe cum ar fi: plévă (flóre de fén), tăríțe, făină etc. Vaca în acest fel îi va plăcea să și lingă vițelul și se va învăța să-l primescă.

Murele.

Legendă.

Ci că a fost bag'sémă, că de n'ar fi fost nu s'ar pomeni, și n'ar sci-o și Fete Coste, ginerele Natului din Chiug, dela care am audít'o.

A fost un fecior frumos și hubav, încât era fala părinților și a satului, în care s'a născut, și acest fecior era gata să plece în pește.

Mamă-sa, o muiere rea și limbută, îi dize, că de i-a aduce la casă o noră, cu care nu va pute întinde lingura într'un blid, i-a despica căpățina 'n două.

Tată-séu auđind'o dize: „așa ar fi trebuit să facă și mama cu mine, când te-am băgat în casa ei“.

Feciorul nu dize nicl un cuvânt, ci-și luă traista cu merindea, își făcú cruce și murmurând între dinți: „Dómne ajută-mi“, plecă.

În nóptea dintăiú ajunsé într'o pădure, căreia nu i-se vedea nicl lungul, nicl latul. Se culcă punéndu-și capul pe o buturugă. La medul nóptii se deșteptă la cântatul unui cocoș de pădure.

Cucurigu, cucurigu
Vine dracu cu cărligu
Cu cărligu înfocat
Cu furcoiú 'nferecat
Să prinđă și să muncéscă,
De viață să lipséscă
Pe un voinic, ce e culcat
Într'acest loc neumbat.

Flăcăului nicl prin gând nu-i trecea, că cântecul cocoșului îi sună lui, ci se întórse pe cealaltă dungă să mai dórme una, că era mult până în dorl.

La un ceas după mieđul nóptii éráși se deșteptă la cântecul cocoșului, care cânta de astă-dată pe un goron, de-asupra lui.

Cucurigu, cucurigu
Vine dracu cu cărligu,
Cu cărligu înfocat
Cu furcoiú 'nferecat,
Să prinđă și să muncéscă
De viață să lipséscă
Pe un voinic, ce e culcat
Într'acest loc neumbat;
Un suflet nevinovat.

— „Hăș, hăș, cocoșule, lasă-mé sé-mi dorm somnul, că mi-i lung drumul, care am să-l fac în điva de ađi, și de nu mă voiú odihni, nu mă vor purta piclórele“, dize feciorul híșind din tóte puterile cocoșul pădurei. Cocoșul însă în loc să se ducă de acolo, începú alt cântec:

Cucurigu, cucurigu
Vine dracu cu cărligu,
Étă-l acum e aci
Nu-mé dară hășii
Ci-mi sárută clonțul meu
Să vorbesci, precum sciui eu,
De dracu să poți scăpa
Fata mea să fiă a ta.

Cocoșul se scobori la flăcău, care-l prinse peste mijloc și-l sárută în clonț, și atunci îndată din cocoșul nésdrăvan se făcú un moș bun și blând la vorbă.

— „Fiule“, începú bétrânul „de n'ași fi dat cu ochii de tine, răsăritul sórelui nu l'ai mai vedé; dér așa tóte țior merge în bine. Tu vei lua fata mea, pe Ileana Mândrălena, care de mândră ce e, n'are aseménare nicl între florile câmpului; dér de una te rog, să nu o duci la mă-ta acasă, ci să rămăneți la mine, că eu n'am muiere, și așa sócră nu vei avé, cu care să n'ai pristiuală în casă“.

— „Frumóse vorbe, taicule, și fiind-că eu chiar în pește am plecat, să mergem la fata d-tale“.

— „Ileana Mândrălena e la mine, de acolo numai atunci va scăpa, decă tu vei sci să-mi răspunđi la următoarele întrebări, ér de nu vei sci răspunde, cu acest cărlig înfocat țioi scóte măruntaiele, că după ele croncănesc cei șépte corbi din curtea

mea", duse Ucigă-l crucea, care ca din bun senin apărură înaintea lor.

— „Se auđim de bine“, duse flăcăul, „că n'am vreme multă de a pierde prin aceste locuri pustii“.

— „Ce este în lume, ce e numai unul?“

— „Un Dumneđeu și un sóre“, răspunse flăcăul adumbrít de mintea moșneagului.

— „Da încă?“

— „Fie-care om are numai un cap și de aci dicala, că odată cu capu nu ne-om lăsa la cel ce ne vrea răul“.

— „Ce știi despre doi?“

— „Cine ar avé femeie cu doi ochi așa de frumoși ca ai Ilenei Mândrălenei, drac se fie și ar fi fericit“.

Ucigă-l crucea înghiți un nod sęc.

— „Dér despre trei?“

— „Trei suntem aci, dér unul nu e de noi, ci de focul iadului“.

Dracu crișni din dinți, căci cărligul 'i se înfipse în cóspsa dréptă.

— „Ce știi despre patru?“

— „Care om înhamă mai mulți decât patru cai la căruță, decât nu e nebun, e întrecut“.

— „Sé aud ce știi la cincé?“

— „Cel-ce se culcă séra la 5 ceasuri și nu se scólă până în altă di la prând, decât nu e bolnav, cu de abună sémă e lenios“.

— „Dér despre șesă?“

— „Șesă gâsce de ar face ori câtă gălăgie, ele de ele nu pot face têrg“.

— „Sé auđim ceva despre șapte?“

— „Cel-ce are șapte buboi pe trupul lui, bun-bucuros pe toți șapte i-ar lăsa dracului“.

— „Spune-mi ce știi sé ne răspunđi la opt?“

— „Până-ce are popa opt prescuri în straiță, n'a cere din vecini pită imprumut“.

— „Spune-mi ceva despre nouă?“

— „Cel-ce are nouă clise în podul casei, viséză mai greu, decât acela, care n'are nici una“.

— „E drept, e drept, numai o întrebare încă: „ce căpétăm cu 10, fără ca sé ne trebuiescă mai mult?“

— „Cu fumul tămăiei de 10 creițari voiú scóte căți draci sunt în lume pe toți, fără ca sé am trebuință sé mai cumpér alta“.

Când își sfêrși flăcăul răspunsul, pe Ucigă-l crucea îl înghiți pământul, ér de pe Ileana Mândrălena plesniră cele 99 de lanțuri cu cari era legată în palatul Satanei.

— „Acum ne putem duce“, duse moșneagul, „că Ileana mea ne așteptă cu prânz bun și gustos“.

Drept la medă-di ajunseră în curtea Satanei. Cei șapte corbi erau orbi de améndoi ochii și de fóme se mâncău uniți pe alții. Ileana Mândrălena, când vedú pe tatăl său și pe flăcăul, care a venit sé o pețescă, de bucurie a plâns, ér din lacrimile ei s'au făcut mure, și de atunci până ađi ochii cei frumoși sé aseménă cu murele.

Antoniu Popp.

Papucii lui Hasan.

În Stambul se povestesc, că era unul Hasan, Al cărui nume arată, că a fost mohamedan, și că pe ale lui mersuri el era cel mai avar. Că pe lucruri de plăcere n'ar fi dat un ban măcar. El purta haine prea próste, vechi ș'atâta. Că le cumpéra mai ieftin fiind de-alții lepădate. Ér papucii din picióre, atât de mult îi purtase. Că nu știa el însuși de cât timp îi cumpăruse,

și 'n starea lor de pe urmă proverb lunei ajunsese.

Că mii peteci peste peteci stăpânul le tot pusese.

Ér talpa lor primitivă fiind-că se prea tot cise.

Cu ținte în întregime avarul o învălise.

Așa c'a lor greutate ajunsese colosală.

Și Hasan cu tóte astea îi purta fără șfială.

*

Hasan prin așa sgârcenii își avea îns'adunată.

O avere, ce de alții mult era învidiată.

*

Hasan murdărind papucii de noroi veni acasă.

Și deși flămând, ca omul n'asteptă sé stea la masă.

Ci-și spélă atunci papucii și pe-un colț al ușei sale.

Tăședă sé se usuce, așa cređend mai cu cale.

Dér casa lui fiind jósă ș'a vecinului mai înaltă.

Un cățel de a acestui a sărit pe cealaltă.

Casele le aveau dênșii, alătore și astfel.

Că balconul celei înalte era tot la un nivel.

Cu a lui Hasan streșină. Decí cățelul a luat Papucii pe rând în gură și cu ei s'a tot jucat.

Până-ce din întâmplare scăpă pe unul în stradă.

Și apoi fugi acasă fără ca Hasan sé-l vadă.

Trecend pe stradă atunce-o femeie însărcinată.

Fú lovită cu papucul în cap astfel, că îndată Din spaima și din durerea, ce papucii caușase.

Ca o tristă consecință ea copilul... abortase.

Judecata de îndată aflând astă întâmplare Luând papucul și apoi procedând la cercetare.

Ér pe Hasan culpabil și pe loc fú condamnat.

La o mie lire amendă și o lună arestat.

*

Hasan decí plătiind amenda și ședend la închisóre.

Când ajunse sé mai vadă érași rațele din sóre.

Cea mai întâi cugetare, care l'a preocupat Fú ca de papucii îndată sé se și vadă scăpat.

Decí luându-i cu iutelă îi aruncă într'un canal.

Ce-i era la îndemână avend casa pe a lui mal.

Dér volumul lor prea mare și fasonul cel ciudat.

Lângă ei stringend gunóie canalul s'a astutpat.

Autoritatea îndată luă mészuri necesare.

Sé readucă canalul ér în a lui bună stare.

Cheltuind sume însemnate puse a se studia și pricina, ce făcuse canalul a s'astupa;

Decí aflându-se papucii, stăpânul fú căutat.

Hasan ca proprietarul lor fú érași denunțat și silit de judecată din averea-i a plătit.

Suma cu care canalul fusese reconstruit.

*

Hasan vedend că papucii se țin ca sé-l sé-răcescă.

Cređu că e mai cu cale în mare sé-i năpustescă.

Și aruncându-i în Bosfor se credea de ei scăpat.

Însé alte neajunsuri și mai și i-au preparat.

Stând în mare decí papucii un timp nu îndelungat.

Venind un pescar acolo plasa lui și-a aruncat.

Dér când vrú s'o scótfără din răspúteri o trăgea.

Căci apucase papucii și dênșii o 'ngreuiău.

Pescarul credea că pesce plasa lui i-a 'ngreuiat;

Dér când o scóse afară vedendú-se înșelat și mai mult cu plasa ruptă de țintele din papucii.

După ce-i luă în mână înjurând mai multe cruci.

Îi aruncă pe ferestra unei mare magazii.

În care erau espuse spre vîndare sticlării.

Și spărgendú-le mai tóte făcú-o pagubă însemnată.

Păgubașul vedend asta luă papucii și 'ndată.

Fără multă ostenélă pe Hasan l'a și aflat.

Și améndoi împreună, după-ce s'au judecat Hasan primi hotărírea pagubele sé plătescă.

Și papucii cei culpabili înapoi sé și-i pri-mescă.

Pe Hasan atâté pagubi mai de tot il séră-cise.

Și papucii blestemați încă tot nu-l părăsise; Decí gândindu-se acuma de papucii cum ar scăpa.

Hotări apoi în fine în pământ a-i îngropa.

Luând decí o sapă în mână, merse cu ea în grădină.

Făcend o grópă adencă, mai cât un sfert [de prăjină.

Bagă în fundul ei papucii și apoi a astupat.

Cređend că măcar acuma o fi de papucii scăpat.

Un vecin însă veduse, cum în grădină să-pase.

S'a dus ș'authorității pe Hasan îl denunțase.

Că în grădină găsise o comóră însemnată.

Lumea pe acele vremuri fiind puțin cultivată.

Pedepsea grozav pe-acela, carele ar fi aflat.

Vre-o comóră și nu îndată o ar fi și de clarat;

Dér Hasan sărac acuma, căci averea și-o perduse.

Plătind pagubele, care papucii 'i le făcuse.

Cercetat despre comóră, alta n'a mărturisit.

De cât numai adevérul, că comóră n'a găsit.

Dér sciindu-l cum-că este un om prea tare sgârcit.

Ca sé arâte comóra toți îl torturau cumplit.

*

Torturat grozav în fine sérăcit și arestat.

Ca un hoț în închisóre Hasan sufletul și-a dat.

După-ce ca miserabil tótă viața-i trăise.

Adunând banii pe cari cu amar îi prăpădisese.

Și 'n pământ ca și papucii fiind dênșul îngropat.

Numai astfel reușese a mai fi de ei scăpat.

(După prosa din o broșură: Călătorii dela Galați la Atena tipărită la 1840 de M. Haret. Model de cum petrec Turcii sêrbătorile în localurile publice.)

MULTE ȘI DE TOTE.

Insurat de trei-ori într'un an.

Tot în America trebuie să dăm peste asemenea fapte. Un tâlhar fermier de lângă Red Bud (Illinois) s'a însurat în luna Nov. a anului trecut cu o fată de 16 ani de care s'a divorțat în Martie a aceluiași an.

Peste opt zile el se căsătorii cu o altă fată tot de 16 ani, de care ér s'a despărțit în Octomvrie.

Septemána trecută fermierul s'a căsătorit pentru a treia-óră cu o fetiță, care nici nu împlinește 16 ani.

Pe când al treilea divorț?

*

Rămășaguri americane.

La Louisville Kentucky, un lucrător puse rămășag, înainte de alegeți, că și va mânca pălăria de paie din vara trecută, decât partidul său — republicanii — va fi bătut.

În luna Septemvrie, o violentă discuțiune s'a iscat în mijlocul unui grup de politiciani. S'au pus rămășaguri, între altele următorul, care a fost luat în scris: 25 Septemvrie 1901.

„Eu, Thomas Watts, port în acest moment o pălărie de paie, pe care mă ofer s'o mănănc deca partidul republican este învins la alegerile de tómnă.“

„Făcut în fața a trei martori, cari au iscolit cu mine.“

Republicanii au fost în minoritate și lucrătorul va trebui sé și ție rămășagul. D. Watts nu refuză sé și mănănce pălăria de paie. Un banchet pe care-l va plăti lucrătorul, se va da în cel dintăi birt din oraș. Éta și lista de bucate a lucrătorului: Supă de paie vechi, ragout de paie, paie tăiate, salată, paie răscolite cu furca, dessert, bu-dincă de paie cu sos de paie, apă sulfurată.“

*

O ciupercă dărímătoare de case.

Un fel de ciupercă, din felul celor obișnuite, are obicei că sub formă tinéră

crește înăutrul lemnelor. În unele pivnițe se ved asemenea ciupercă întindendú-se ca un învăliș albicios pe grindii, pe pereți și pe jos. Pe aceste pisle albe se ved ici și colo picătură ca de apă, ca nisce lacrimi.

Acéstă ciupercă sub formă de fire albe mănăncă lemnul, adecă partea bră-tóre de pe ei, apoi pîr. De remămă sa-bece așa, încât se rupe sub apăsare și fórte multe dărímări de clădiri au acéstă pricina. Acéstă ciupercă, numită Merulius lucrimans, se întinde prin crepăturile zidurilor etc. până ce dá de lemn, pe care îl umezește mai întâi, apoi îl slăbește, cum am arătat.

Acuma se știe, că an asemenea ciupercă copaci chiar din pădure, în unele păduri sunt mai molipsiți, decât în altele. Așa în Rusia sunt păduri, despre care se știe, că nu dau lemn de lucru, căci în câțiva ani ciupercile îi dau gata.

Nu se pot cunoșce, până acuma, copaci, cari s bolnavi, d-oi singura grije ce trebuie de avut, e sé întrebuintăm numai lemn bine uscat, sé fie zidurile uscate, sé le umplem cu antiseptice etc. Trebuie de asemenea făcut, sé nu vie lemnul în atingere cu aer umed, nici cu leșie, urină, cenușă etc.

În Rusia o casă s'a nărut lașeselnul după-ce a fost durată și numai din pricina ciupercăi.

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 6 Decembre 1901.

Table with 3 columns: Mésura séu greutatea, Calitatea, Valuta în Kor. și fil. Rows include items like Grăul cel mai frumos, Grău mijlociu, etc.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Biurul avocaților asociați.

C. Rădulescu,

fost procuror și judecător de tribunal, și Nicolae Andrei Popovici, doctor în drept, fost magistrat, se anunțază a pleda înaintea tuturor instanțelor judecătorești din România, procese de ori-ce natură, executări de hotăriri și creanțe. București, strada Smărdan 53.

Advertisement for Dr. Sterie N. Ciurcu, X. Petilkangasse. — Nr. 10. Viena. Consultanți cu celebritățile medicale și cu specialiști dela facultatea de medicină din Viena.

Advertisement for Pretutindeni, Agentură, aducendule un câștig de 5-20 coróne pe di. Oferte cu indicarea ocupației de până acuma a se adresa sub „Verdienst la A. Schalek, Wien I Wollzeile 11.

DIRECȚIUNEA

primei reuniuni pentru înzestrarea fetelor și a instit. de asig. de fete și băeți a înființat în Brașov str. la Hirscher nr. 28, o Representanță generală și a numit de Director al ei pe Domnul **Karl Schalnitzky**.

„Această reuniune s-a înființat în anul 1863, funcționează de 38 de ani și are ca scop să asigure un viitor comun și umanitară.

„Prima reuniune de înzestrarea fetelor“, care în timpul acesteia îndelungat a obținut rezultate strălucite, binefăcătoare și de folos public pe terenul asigurării de înzestrat, deore-ce multe mii de familii pot să atribute și să mulțumescă întemeierea, creșterea și bunăstarea lor institutului acestuia și până acum și-a îndeplinit o misiune de mare importanță economică și în viitor e chemat institutul cu atât mai mult a se valida în direcțiunea aceasta.

Fia-cărui părinte îi se dă ocaziune, ca să se îngrijescă de viitorul fetitelor sale încă din etatea fragedă; cu asigurarea se face posibilă mărirea chiar și a fetelor din familii mai sărace; plătiind o taxă minimală lunară pot asigura în toate împrejurările o zestre corespunzătoare.

Comerciantul, oficiantul, meseriașul, muncitorul, precum și alte cariere cu greu potă trebuințele vieții de toate zilele. Puțin sunt în poziția, ca să-și stringă și avere și să-și asigure și copiii. Aici aflăm ținta dublă, întru cât banii strinși se capitalizează bine, copiii ne sunt asigurați, la cas de mōre asiguratul, plătierea cuotelor lunare încetă și copiii totuși își capătă în regul capital asigurat.

Prima reuniune pentru înzestrarea fetelor nu-i societate pe acții. Se bazează curat numai pe ajutorarea reciprocă și totă averea reuniunii formeză averea proprie a membrilor, și surplusurile anuale cad în favorul membrilor. Din surplus 50% se împarte în fie-care an între membri, mărindu-se zestre așa ca fie-cărui se va plăti într'o sumă mai mare.

Membrii ei de sine au conducerea reuniunii așa că la conducerea reuniunii fie-care membru poțe lua parte.

Cel mai mic capital de asigurare e de 1000 corōne.

Premiile după tabele sunt socotite pe un an; aceste pot fi însă plătite la dorința membrului și în rate semestrale (de 6 luni), cuartale (de trei luni) și chiar și în rate lunare.

Membrilor noi nu se mai iau taxele obișnuite de până acum, ca: taxă de înscriere, taxă fundamentală, taxă pentru asigurare reciprocă, taxa de obligație și timbru și afară de taxa ordinară nu mai are să plătescă membrul nimic.

Scadența premiei zestre se socotesce când a împlinit fetița al 20-lea an al etății fără considerare la aceea, că s'a măritat seu nu. Zestrea în cazul acesta se plătesce cu suma totă fixată în obligație. Din acesta sub nici un pretext nu se poțe reține nimica, ba încă se plătesce mai mult cu surplusul, care s'a adaus în decursul anilor și ast-fel s'a mărit suma.

Membrii apoi mai au favorul, că zestrea asigurată dimpreună cu surplusurile anuale se plătesce deja în al 18-lea an al etății, decă se dovedește prin estras de cununie legalizat, că fetița s'a măritat.

Membrii se primesc numai după cercetare medicală, spesele medicului le suportă institutul.

Membrul este asigurat pentru premia completă îndată după-ce a plătit prima cotă și a primit obligația.

Cu mōrtea membrului încetă ori-ce plătiere, nu se mai plătesce nici o contribuție mai departe și la scadența se solvesce totă zestrea dimpreună cu surplusurile anilor fetiței favorizate, seu acelei persoane, pe care a denumit'o membrul înainte de mōrte ca să ridice banii.

La cas de mōre copilul asigurat, tōte cotele plătite se inapoază.

În cas de mōrte atât a membrului, cât și favorizaților înscriși, plățile făcute să restituie moștenitorilor legali, conform condițiunilor de asigurare.

Se oferă deci acele avantagii, ce sunt a se observa la asigurarea de sume de înzestrare pentru copii și față cu diferitele împrejurări omenesci schimbăcioase, și deci i-se poțe recomanda cu totă liniștea ori și cui, căruia îi zace la inimă de-a asigura pe copii încredințați scutului său, de a se înscrie în această reuniune.

Cel mai frumos cadou, ce l pot oferi părinții copiilor lor de sărbătorile Crăciunului, ce vine, și de anul nou, este o poliță de asigurare dela 1000 corōne în sus.

Cu lămuriri mai detaliate, precum și cu prospecte e gata a servi ori și când Representanța generală, strada Hirscher nr. 28.

Karl Schalnitzky, reprezentant general.

Nr. 6558—1901.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștință publică, că pe teritoriul orașului nostru s'a ivit și a izbucnit în formă epidemică boala de gură și de unghii la vitele cornute, de aceea se ordonază oprelișce generală.

Mai departe. în sensul §-lui 219 din ordinațiunea pentru executarea art. de lege VII. din 1888, să mai dispun și următoarele:

- Tōte animalele comunei orășenesci trebuie ferite de a se atinge unul de altul;
- Ori-ce mănătură de vite este oprită;
- Cărătura de ori-ce soiū de nutreț și de gunoiū este oprită;
- Tōte vitele — excepționând caii — sunt a-se ține în grajd, cât numai este posibil;
- Liberarea paspōrtelor de vite — cu excepția celor pentru cai — se sisteză și tot-deodată se provocă

cetățenimea a preda spre păstrare la acest oficiu în termen de 24 de ore tōte paspōrtele de vite câte se află în posesiunea dōnsei;

f) Măcelarii și comersanții de vite sunt opriti de a intra în grajduri;

g) Drumurile, cari duc în oraș sunt străjuite de paznici, cari au instrucțiune de a nu permite, ca vitele — excepționând caii — să ajungă pe hotarul orașului, ci să le îndrepte pe drumuri, caii incunjură teritoriul orășenesc;

h) laptele provenitor dela vite, bolnave de boala de gură și de unghii nu e permis nici a se aduce în comereciu nici a se folosi.

Neobservarea dispozițiunilor din această publicațiune, se pedepsește, în sensul dispozițiunilor art. de lege VII, din 1888, cu cea mai mare asprime.

Brașov, în 28 Nov. 1901.

340,2—3. Căpitănatul orășenesc.

PUBLICAȚIUNE.

Prin această se aduce la cunoștință publică, cumcă mōra proprietarilor din Tohanul-vechiu, constatătoare din 3 petri, dintre care una instruată și pentru făină fină, construită după un sistem nou cu transmisiiuni, se dă în arēndă prin licitațiune publică pe 3 ani decursivi, începēnd din 1 Ianuarie 1902, până la 31 Decembre 1905; prețul arēndei în bucate după cum să adună la mōră

Țiua de licitațiune e-este ficsată pe 15 Decembrie n. a. c. la 11 ore. a. m.

Doritorii de a lua în arēndă, au de a pune un vadu de 120 corōne seu în lărtii de valōre.

Condițiunile de arēndare se pot vedea în fie-care și în casa morii, precum și la primăria comunală.

Tohanul-vechiu, în 27 Decembrie 1901.

Biroul morii.

Aviso!

pentru amatorii de bere.

In Restaurația FORKERT

Strada Tērgul boilor

oo au sosit oo

Bere Munchner. Löwenbräu și Steinbrucher.

4—6.885.

500 fl. plătesc celui ce va mai capēta vre-odată durere de dinți, ori îi va miroși gura, după ce va folosi

Unapa de dinți

a lui Bartilla, o sticlă 70 bani. (Pentru pa-hetare 20 filler deosebit)

Erezii A. Bartilla (E. Winkler)

VIENA, 19/1., Sommergasse 1.

Să se cēră pret-tindenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine plătite. La locurile, unde nu se poțe capēta, trimt 7 sticle cu 5 cor. 20 fil. franco; 16 sticle cu 9 cor. franco.

Se capēta în BRAȘOV la farmacia D-ului Victor Roth și la farmacia ingerul păzitor, Tērgu grăului Nr. 7.

LEMNE DE FOC

Blane, seu ferestreite și acasă, se capēta ieftine la

Jul. Teutsch

Strada Gărei nr. 9.

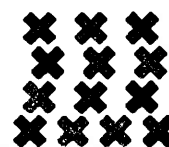
3—10.326.

Telefon nr. 122.

Comande și plăți se pot face și la D-nul

Ernst Jeckel

Strada Hirscher nr. 19.

Subscrierul primesce ori-ce fel de reparatură de încălțăminte: șosoni, galoși. — Lucreză ca cizmar și lucrări noi moderne, din material bun și solid. — Prețuri moderate.

Fischer Schlesinger,

Strada Orfanilor nr. 17.

Vase-Thermophor de tōte speciile pentru mănecări, mēnajari la vēnat. Conservă cald mănecările și beuturile fără foc. Thermophore pentru lapte se poțe ține cald 8—10 ore lapte pentru copii de țiftă fără foc. Thermopor pentru Comprese se poțe aplica caldura ore întregi fără foc. Incălțitor de mufuri, pungi, scăunele etc. — Prospekte gratis și franco. — Intreprindere pentru Austro-Ung de Thermophore în VIENA. Locuri de vēndare în BRAȘOV: pentru obiecte de bucătărie la Karl Kammer, pentru obiecte de medicină la Fr. Stenner, farmacist.

incaldeste fara foc!

Vase pentru bucate, precum și obiecte necesare la cantarea bolnavilor. Intreprindere pentru Austro-Ung de Thermophore în VIENA. Locuri de vēndare în BRAȘOV: pentru obiecte de bucătărie la Karl Kammer, pentru obiecte de medicină la Fr. Stenner, farmacist.

La prea înaltă poruncă a Maiest. Sale c. și r. Apostolice.

XXXIV. LOTERIE DE STAT C. R.

pentru scopuri de binefaceri civile a Monarchiei de dincolo.

Acēsta Loterie de bani,

unică în Austria legal concesionată, constă din 16,404 câștiguri în bani gata, cu suma totală de 442,900 Corōne.

Câștigul principal este de

200,000 Cor. bani gata.

Tragerea urmēză fară amēnare în 12 Decembrie 1901.

Un los costă 4 Corōne.

Losuri se capēta la despărțământul Loteriei de stat în Viena, III, Vorderer Zollamtsstrasse 7, la colectanții de loterii, trafic, la oficiile de dare, poște, telegraf, cai ferate, case de schimb etc. — Planul loterii-i pentru camperători gratis.

Losurile se trimt franco.

Direcțiunea Loteriei c. r.

Secția Loteriei de stat.

8—10.(304)

În Cafeneaua Redoute

astăzi și în toate zilele se dă reprezentanții internaționale de **VARIETĂȚI DECENTE.**

Debutul D-soriei **Ada Banne Soubrette** costum, din Orpheum Ronacher din Viena. Sansoneta D-sora **Iulia Buday** din Budapesta. D-sora **Gasser Emma**, **Ella Chasse** din orieum Viena, **Dl Jaques Brusst** humorist de salon, **Carl Bluman** comic, **A. Stoffka** kappeimaistru.

Inceputul la 8 1/2 ére.

Entree liber.

De o cercetare numără se rogă

5—4(324)

Friedrich Schmidt.

BANCA generală de asigurare mutuală „TRANSYLVANIA”

Fondată la anul 1868

în Sibiiu.

Fondată la anul 1868

Asigură în condițiunile cele mai avantajoase:

a) contra daunelor de **Incendii** și **explosiune**, edificii de locuinte și de economie, magazine de mărfuri, mobile, îmbrăcăminte, rufe, caré și vite de tot soiul, **produse** de câmp și de recoltă.

Asigurare favorabilă în paușal în condiți avantajoase,

mai departe: biserici, mănăstiri, edificii parohiale și edificii domeniiale, stabilimente de fabrici, moși etc.

b) **Pe viața omului** în combinații deosebit de favorabile, prin caré capitalele asigurate se pot folosi atât pentru asigurarea viitorului familiei (cas de mörte) cât și în cazul ajungerii unei etăți fixate a asiguratului. — Asemenea se pot încheia asigurări de zestre pentru copii, precum și rente viagere.

c) **Asigurări de spese de înmormântare** în 3 modalități diferite, pentru sume dela 50—400 corone, fără cercetare medicală. În cas de mörte sumele asigurate se selvesc imediat.

— Prospece și formulare de oferte se dau gratuit —

Informațiuni se dau și oferte se primesc la

Agentura principală a băncii de asigurare „TRANSYLVANIA”

în Brașov, „Strada Mihael Weiss” nr. 24.

Agent principal: Heinrich Hermann. 33—52.(100)

JACOB L. ADLER & FRATELE

societate de bancă în comandită,

Brașov.

Capital deplin versat: 800.000 Corone.

societar comanditar:

Banca comercială pestană ungară în Budapesta

(Pester Ungarische Commercia bank in Budapest.)

Capital deplin versat: 30,000.000 C. Fonduri de rezervă: 24,000.000 Cor.

Ramuri de afaceri:

Escompte de cambii interne și externe sub condițiunile cele mai avantajoase.

Efecte de totfelul se cumpără și se vënd după cursul oficios de zi.

Losuri trase precum și alte hărții de valoare sortate se escomptează foarte coulant,

Cupóne se rescumpără liber de ori-ce provisiune.

Monede si sorte de bani străini se cumpără și se vënd în tocmai după cursul oficios de zi.

Chèquri și accreditive se edau pe toate piețele europene și transoceanice.

Lombarduri pe hărții de valoare se dau pe lângă interese corespunzătoare.

Asigurări de losuri și acțiuni, contra pierderii în cas de sortare încă se primesc. Tarifa de premii la cerere se dă separat.

Depuneri se primesc spre fructificare în formă de Con o-Curent séu pe termine fixe.

Deposite de hărții de valoare și documente spre administrare, spre păstrare și în formă închisă, se primesc pe lângă o taxă neînsemnată.

Promese se edau pentru toate tragerile. Tragerile se revidează gratuit.

Töte hărțiile de valoare, caré conform presc iselor militare sunt admise pentru:

Cauțiuni de căsătorii militare

le putem procura întocmai după cursul eventual de zi.

Cu privire la **convertirea** (schimbarea) la hărții de valoare, pentru cauțiuni de căsătorii militare deja existente în alte hărții de valoare mai sigure și mai rentabile, suntem gata a da ori-ce informațiuni, precum și a lua asupra noastră convertirea pe lângă condițiunile cele mai avantajoase.

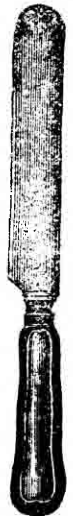
21—30.(242)

MAREA BANCRIȚĂ

New-York și Londra n'au lăsat neapărat nici continentul european și **marea fabrică de argintărie** să a vedut necesitatea să dăruiască întregul ei deposit în schimb și să răsplătească mică pentru muncă.

Eu sunt împuțernicit să îndeplinesc acest mandat.

Eu trimit: prin urmare ori cui, următoarele obiecte pentru mica sumă de **6.60** cadecă:

6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă engleză;

6 furculițe de argint patent american dintr'o bucată;

6 linguri de argint patent american;

12 lingurițe de argint pentru cafea patent american;

1 lingură de argint pentru supă patent american;

1 lingură de argint pentru lapte patent american;

6 cesei Victoria englezești;

2 candelabre de masă;

1 strecurătoare pentru cëi;

1 zaharniță;

42 buciți la un loc fl. 6.60.

Töte cele **42** de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpăra pe prețul bagatel de **fl. 6.60.**

Argintul patent american este un metal alb, care își păstrează colórea argintului 25 de ani, despre ceea-ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e șarlataniă, mă simt îndatorat în public, că ori-cine, căruia nu-i convine marfa îi trimit banii înapoi, nimenea însă se nu trecă cu vederea ocasiunea această favorabilă de ași procura această garnitură pompoasă, care cu deosebire se potrivește pentru

Cadouri de nuntă, crăciun și anul nou! și în economia casei.

Depou numai la **A. HIRSCHBERG-S**

(6—10)

Exporthaus für amerik. Patent Silber-warenfabrik **WIEN, II., Rembrandtstrasse 19/V**

Se trimite în provincia numai cu rambursă postală séu cu trimiterea sumei înainte. Praful de curățit aceste obiecte 10 cr.

Veritabil numai cu marca:

Extras din scrisorile de recunoștință.

Sunt foarte mulțamită cu trimiterea garniturii, și se-mi mai trimiți încă o garnitură cu fl. 6.60. — Kolozsvar. **Baronin Bánffy.**

Cu trimiterea dintăi sunt mulțumit. Ve rog încă pentru o garnitură.

Kalocsa,

Iohann Maiorossy protopresbiter.

Sunt foarte mulțumit cu trimiterea garniturii, și se-mi mai trimiți încă una.

Bozovics,

Sándor Keresztesy,

suprefect.

Mai de mult am fost cumpărat în persoană o garnitură pentru o familie care a rămas mulțumită. Vē rog a-mi trimite și mie o asemenea garnitură, și b cutii praful de curățit.

Dr. Victor Colceriu,
medic practic în Magyar-Lapos.

Fie-care econoamă și Mamă

vrednică este de felicitare, dacă, din considerare la sănătate, cruțare și bunul gust folosește numai cafeaua de malată - Kneipp alui Kathreiner (veritabilă numai în cunoscutele pachete originale).

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 10 fil. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.